

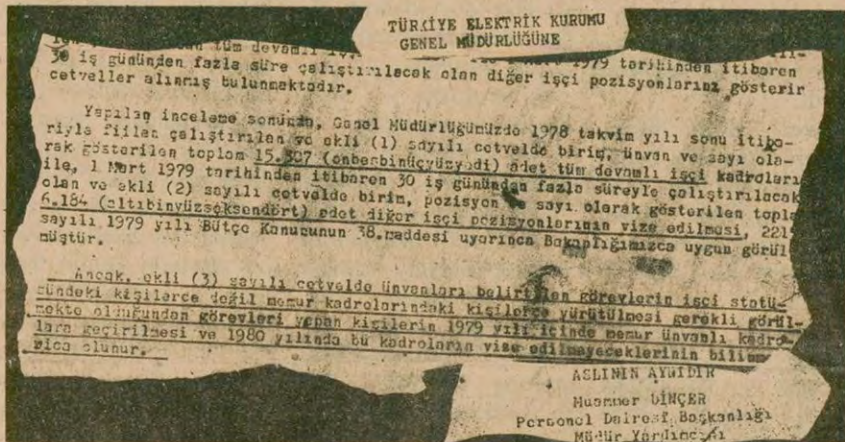
"Şiddet olaylarına karşı önlem alındığında MHP'nin desteği ne olacak?" sorusu AP'lileri düşündürüyor

Demirel düşünüyor

• CHP Kurultayı sonrasında 17 kişilik bir grubun CHP'den ayrılacağı ileri sürülüyor

• Bazı çevreler Demirel'in hükümetin kurulamadığını göstererek erken seçimi zorlayacağı görüşünde

Sağlık işçilerinden sonra, sıra enerji işçilerinde...

Maliye Bakanlığının TEK Genel Müdürlüğüne gönderdiği çeşitli görevlerde çalışan işçilerin memurlaştırılması isteğine ilişkin genelgenin fotokopisi

Maliye Bakanlığı TEK'teki işçilerin memur yapılmasını istedi

• Memur yapılmak istenenler arasında daktilo, paransancık, bahçıvan, kaloriferci ve puantör de bulunuyor

ANKARA (ÖZEL) Maliye Bakanlığı, Türkiye Elektrik Kurumuna 4 Nisan 1979 gün ve BUMKO: 117031-4/10938 sayılı bir yazı göndererek, kurumda çalışan bazı işçilerin memurlaştırılması istediğini bildirdi. (Devamı sa. 7, sü. 6'da)

Soner Özdemir "Kardeşimi siyasi nedenlerle öldürdüm" dedi

Tercüman muhabiri Özdemir'i iGD'li kardeşi öldürmüştü

BAŞYAZI

Sahte TKP'nin kurnazlığı

Doğu Perinçek

İSMAIL Bilen kılı, bu seçimlerde İstanbul'dan Beria Önger'i aday göstermiş, Ağrı ve Edirne'de CHP'yi, Balıkesir, Burdur, Çanakkale, Manisa ve Muğla'da ise TSİP'i desteklemiştir. Sahte TKP, esas olarak TSİP ve TIP'i yutma amaçlı bir seçim taktiği uygulamıştır. Bunun için bütün güçlerini İstanbul'a yığmış, bütün maddi imkanlarını Beria Önger'in oy oranını artırmak için seferber etmiştir. Kurnazlık şurasıdır: TIP ve TSİP 29 ilde seçim çalışması yürütürken, sahte TKP bir tek İstanbul'da yoğunlaşacak, bu büyük işçi sınıfı şehrinde rakiplerine üstünlük sağlayacak, sonunda bu üstünlüğe dayanarak onları yiyip bitecektir. (Devamı sa. 7, sü. 9'da)

İSTANBUL (ÖZEL) Tercüman gazetesi muhabirlerinden Tamer Özdemir'in, kardeşi Soner Özdemir tarafından öldürüldüğü anlaşıldı. Göztepe Kozayağ'ındaki evinde önceki gece kardeşi ile yaptığı tartışma sonucu bıçakla ağır yaralanan Özdemir, kaldırıldığı SSK Göztepe Hastanesinde sigorta kartı olmadığı için bakılmamış, götürüldüğü Haydarpaşa Numune Hastanesinde de ameliyata alınmasına rağmen kan kaybından hayatını yitirmişti. Tamer Özdemir'in kardeşi, Mardin Kızıltepe'de 117. Seyyar Jandarma Alayında görevli çavuş Soner Özdemir'in iGD üyesi olduğu ve ilk sorgusunda bunu itiraf ettiği bildirildi. Soner Özdemir Kadıköy Adliyesinde gazetecilerle yaptığı konuşmada ise iGD'li olduğunu kabul etmeyerek, "Solcuyum, ancak hiç bir örgüte ilgilim yok" dedi. Bir gazetecinin "Tamer Hatay'da seçim geç" (Devamı sa. 7, sü. 9'da)

Ağabeyini öldüren, Soner Özdemir gazetecilerle konuşurken "Ağabeyin senin iGD'li olduğunu şüpheleniyordum" sözünü söylemişti. (Fotoğraf: AYDINLIK)

Kardeşinin kama darbeleriyle kan veren Tamer Özdemir, geçen yaz aylarında yaptığı bir gezi sırasında diğer gazeteci arkadaşlarıyla (sol baştaki)

Parlamentelerin başka partiye geçmelerini önleyecek yasa teklifi hazırlandı

ANKARA (AA) CHP Sivas Milletvekili Azimet Köylüoğlu, parlamentelerin seçildikleri partilerden ayrılma halinde, yasama görevlerinin sona ermesi- ni önleyen bir yasa teklifi hazırladı. Köylüoğlu'nun, Millet Meclisi Başkanlığına sunduğu yasa teklifinin aynen kabulü halinde, seçildikleri partiden istifa eden milletvekilleri ya da senatörler, başka bir partiye girdikleri takdirde, parlamentelikleri sona erecektir. Ayrılma tarihinden itibaren TBMM üyeliği ile ilgili hak ve yükümlülükleri, maaş ve yol-luk da alamayacaklar.

İş Bankasının sermaye artırımını reddedildi

ANKARA (ÖZEL) Ana sözleşme gerekliliği değişiklikleri yapılmakla birlikte, İş Bankası'nın kırk milyon liralık sermayesinin bir milyar liraya çıkarılması, önce CHP, daha sonra İş Bankası mensuplarının olumsuz oy kullanma kararı alınması üzerine reddedildi. Türkiye İş Bankası Olağanüstü Genel Kurulu, dün öğleden sonra Yönetim Kurulu Başkanı İsmail Hakkı Birler'in açış konuşmasıyla başladı. Birler, bankanın sermaye artırımını on yıl aşan bir süredir girişimlerde bulunduğunu, fakat çeşitli nedenlerle bugüne kadar sonuç alınmadığını bildirdi. Bankanın sermaye artırımını zorunlu kılan nedenleri anlatan Birler, son günlerde bir kısım basında ve politika arenasında süre gelen, (Devamı sa. 7, sü. 1'de)

Aydınlik'in bir buçuk senelik okuyucusuyum. Kontrgerilla yayınına duymuş, ilk o zaman Aydınlik almıştım. Bir gazete bu kadar nasıl cesur olabilir. Bir gazete ki, karanlık güçlerin üzerine yürüyor, bu gazete bir amaç için çıkıyor, demişim kendi kendime. Bu gazete hal-

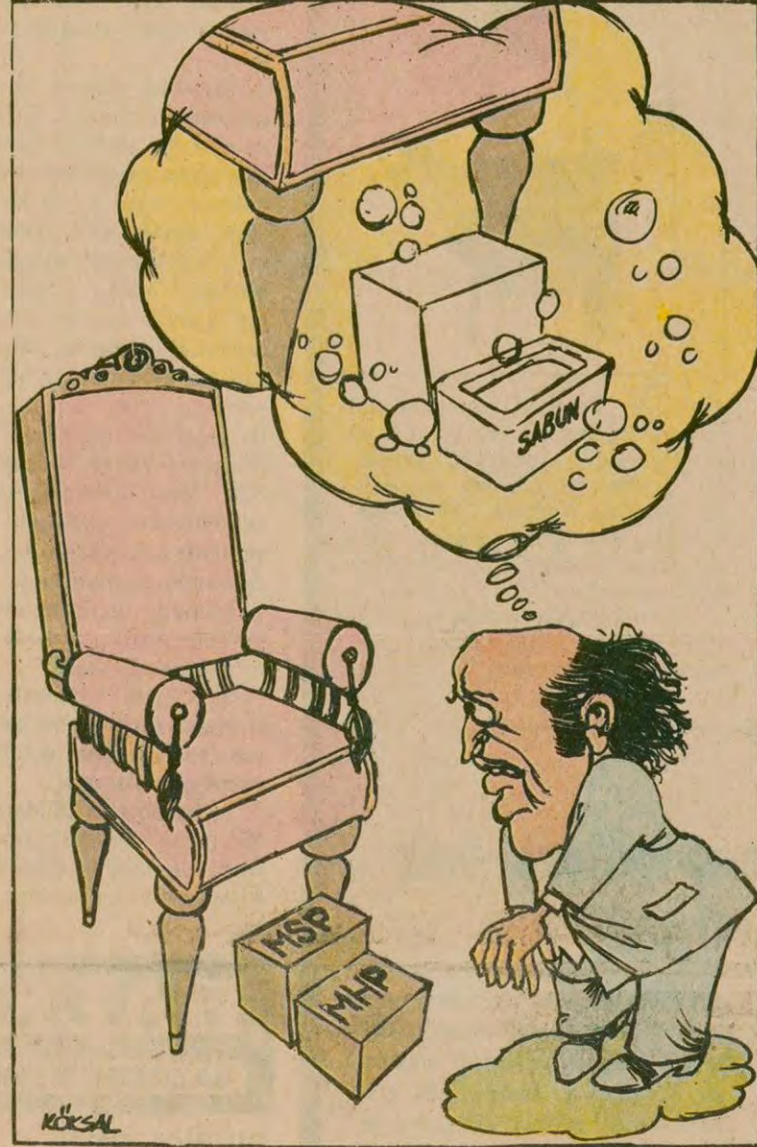
ki düşünüyör be dedim. Üzerimdeki ölü toprağını attım. Bana da cesaret verdiniz. Ardından Maraş katliamını anlatan yazılarınız çıktı. Sanki Maraş'ta yaşıyordum, sanki benim önümde insanlar katlediliyordu. Ölüme ge-

(Devamı sa. 7, sü. 4'de)

Kurultaya 10 gün kala

Muhalefet Ecevit'in istifa tehdidinde çözüm arıyor

- Ecevit'in sert tutumu sürdürüp, Kurultayda istifa etmesi eğilimi belirlince, muhalefet tedbir olarak yeni başkan adayları üzerinde duruyor
- Genel Yönetimde istifa konusunda iki tutum var
- Bir grup istifayı, bir grup da Genel Başkanın isteği doğrultusunda görevde kalmayı savunuyor
- Muhalefet il başkanlarının üçte ikisinin Genel Yönetime karşı olduğunu söylüyor

ANKARA (ÖZEL) CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit'in önceki Grup Toplantısında açıkça tutum olarak ağırlıklı Genel Yönetimden yana koyması üzerine, 8. Olağanüstü Kurultayda Genel Yönetimin güven oyu alması halinde genel başkanın da istifa etmesi olasılığının güçlendiği bildiriliyor. Genel Başkanın bu tutumu muhalefet liderlerinin önceki gece yaptıkları bir toplantıda değerlendirildi. Kurultayda Genel Başkanın istifa etmesi halinde nasıl bir yol izlenmesi gerektiğini tartışan muhalefet liderleri, bir genel başkan adayı aramaya başladılar. Kulislere, genel başkan adayı olarak CHP'nin tecrübeli ve toparlayıcı bazı politikacılarının adlarından söz ediliyor. Ancak, muhalefet bu isimlerin başına sızıp yıpratılmaması için suskunlu-

(Devamı sa. 7, sü. 3'de)

4 Filistinli gerilla ölüm cezasına çarptırıldı

• Filistinli gerillalara yardım ettikleri iddia edilen Ömer Faruk Erdem 19 yıl ağır hapis ve bir yıl hapis cezasına çarptırıldı

ANKARA (ÖZEL) Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkemesi, temmuz ayında Mısır Büyükelçiliğini basarak bir polis memuru ve bir bekçinin ölümüne, elçilikte bulunan

kişilerin 45 saat mahsur kalmasına neden olan dört Filistinli gerillayı eylemlerinden dolayı iker defa ölüm cezasına ve çeşitli hapis cezalarına çarptırdı. (Devamı sa. 7, sü. 4'de)

Egeli sanayiciler baharda erken seçim istiyor

İZMİR (ÖZEL) Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Yılmaz Adıgüzel, Odanın olağan aylık meclis toplantısında yaptığı konuşmada, 14 Ekim seçimlerinin, halkın siyasal tercihinin açık bir şekilde ortaya koyduğunu, siyasal istikrar konusunda yeni bir ümit belirdiğini söyledi. Egeli Sanayiciler olarak, bu arayışların uzun sürmemesi, hükümet bunalımının giderek siyasal

(Devamı sa. 7, sü. 6'da)

Istanbul Valisi, valiliğin arsası üzerinde kaçak inaat yapan Emniyet Müdürü ile ilgili olarak açıklama yaptı

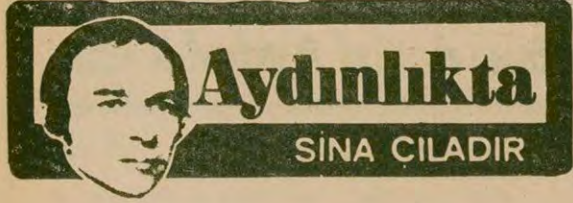
Istanbul Valisi Orhan Erbuğ muhabirimiz Abdullah Kurtay'a bilgi verirken görülüyor.

Orhan Erbuğ: Emniyet Müdürünün yaptığı vatandaşı yapsa, evini 24 saatte başına yıkarlar

• Vali kaçak inaat yapan Emniyet Müdürüne karşı önlem alınmadığını söyledi

ABDULLAH KURTAY Florya'da, İstanbul Valiliğine tapulu bulunan 30 dönümlük arazinin 7 dönümünü 8 seneden beri işgal eden Merkez Emniyet Müdürlüğünden Yusuf Aksoy hakkında gereken işlemlerin yapılabilmesi için, İstanbul Valisi Orhan Erbuğ'un üst mercilere müracaat ettiği açıklandı. Daha önce de gazetemin bu konudaki yayınında belirtildiği gibi, Merkez Emniyet Müdürlüğünden Aksoy, İstanbul Valilik köşkünün hemen bitişiğinde ve Cumhurbaşkanlığı köşkünün 100 metre ilerisinde geniş bir

Istanbul ve İzmir'de iki büyük soygun
YAZISI 5. SAYFADA
(Devamı sa. 7, sü. 2'de)

ÖZÜR
Yazarımız Sina Cıladır'ın yazısı elimize geçemediğinden yayınlamayız. Okurlarımızdan özür dileriz.

DILBER SABAN

**"Sakatlık
maasımı
Aydınlık'a
verdim"**

HANDAN ÖZTÜRK

Dilber Saban 26 yaşında bir genç kız. İki ayından da sakat. "Daha Güçlü, Daha Güncel Aydınlık" kampanyasına en iyi şekilde katılabilmek için el işleri yapmaya başladı. "Aynı bünü veterali gör-
dim. Sa... maasımı da Aydınlık'a veriyorum" diyerek bütün okuyuculara şöyle seslendi:

"Sevgili kardeşlerim. Ben bu sakat halimle her şeyimi Aydınlık'a vermeye hazırım. Bugün halimizi aynı fedakarlığı yapmaya çağırıyorum. Ne olursa olsun boğazımızdan kesip candan ve gönülden yardım etmek

görevimiz. Yeter ki gazetemiz daha ilerlesin. Bu kin ve öfke içimizde kalmassın. Aydınlık'ı büyütelim, o kin ve öfkemiz kardeşliğe dönüşsün. Aydınlık'ı büyütelim ki halkı sömürenler ortadan kalsın, Brejnev hakettiği cevabı alsın. Herkes hür olsun.
"Aydınlık'ı büyütelim, hep birlikte huzura kavuşalım. Ben Aydınlık'a inanıyorum."

Adana'dan liseliler

**Aydınlık'a küpe, hesap makinesi yüzük
hediye ediyoruz**

"Aydınlık'ın daha güncel çıkması bizim sorunlarımızı ve derdlerimizi daha fazla çözmeye yardımcı olacaktır. Kampanyayı aramızda bir öğrenci arkadaşım altın kipeleleriyle ve cebinde olan bir miktar parayla başlatıyoruz. Bir

başka arkadaşımız da kolye, gözlük ve yüzük vererek katıldı. Liseli bir kız arkadaş da hesap makinasını Aydınlık'a hediye etti. İnşaatlarda çalışacağız, elimizden gelen bütün yardımı yapacağız."

Tekel Genel Müdürlüğünden

- 1- İstanbul Sigara Fabrikası sahasının tel çitle bölünmesi işi mevcut şartname göre 12.11.1979 Pazartesi günü saat 11.00'de İstanbul-Cibali'deki Merkez Satınalma Komisyonunda pazarlık yöntemiyle ihaleye konulmuştur.
- 2- Pazarlığa girecek olanların 6.11.1979 günü çalışma saati bitimine kadar şartnamenin 5. maddesi uyarınca;
- a) Teknik Personel Beyannamesini,
- b) Taahhüt Beyannamesini, Sermaye ve Kredi olanaklarını bildiren mali durum bildirisini,
- c) Bu pazarlığın ilk ilan tarihinden sonra alınmış 123.433.-TL'lik Banka referansını.
- d) Bayındırlık Bakanlığından almış oldukları (B) Grubundan en az için keşif bedeli kadar için pazarlığa girebileceklerini gösterir müteahhlik karnesinin aslını, bir dilekçeye ekleyerek Tekel Genel Müdürlüğü İstanbul-Ünkapı adresine müraaata İstanbul-Karaköy'deki Yatırım ve Uygulama Grubu Müdürlüğünden (İhaleye Katılma Belgesi) almalari şarttır.
- 3- Pazarlığa katılacak olanların:
- a) 185.149.-TL'lik Geçici Teminat Makbuzu.
- b) İhaleye Katılma Belgesi.
- c) Ticaret Odası Belgesi.
- d) İsteklilerin gerçek veya tüzel kişi olması gerekir. (Özel ve tescil edilmiş ortaklıklar kabul edilmez.) İstekli bir ortaklık olduğu takdirde,
- aa) İdare Merkezinin bulunduğu yer mahkemesinden veya sicilinde kayıtlı bulunduğu Ticaret Odasından veya sair resmi bir makamdaki ortaklık sicilinde kayıtlı ve halen faaliyette olduğunu gösterir ve bu eksiltilmenin ilk ilan tarihinden sonra alınmış bir belge.
- bb) Ortaklığın sirküleri veya ortaklık adına teklifte bulunacak kimselerin bu ortaklığın vekili olduğunu gösterir noterden onanmış vekaletname ile birlik-teanılan gün ve saatte Cibali'deki Merkez Satınalma Komisyonuna başvurmaları duyurulur.

Basın: 23010-1139

14500 Kg. bazık karakterli kaynak tozu satın alınacaktır

- Şartnamesi, bedelsiz olarak aşağıda adreslerden alınabilir.
- 1- KARABÜK'te: Demir ve Çelik Fabrikaları Müessesesi Tedarik ve İkmal Müdürlüğü.
 - 2- İSTANBUL'da: Sirkeci, Yalıköşkü Cad. Yalıköşkü Han Kat: 4-5'deki Müesseseliğimiz.
 - 3- ANKARA'da: Küçüksat, Büklüm Sokak No: 22'deki Müesseseliğimiz.
- İSTEKLİLERİN şartnamesi esaslarına göre hazırlayacakları kapalı teklif mektuplarını, geçici teminatlarıyla birlikte en geç 7 Kasım 1979 Çarşamba günü saat: 14.00'e kadar Karabük'teki Müessesemiz Haberleşme ve Arşiv Müdürlüğünde bulundurmaları ilan olunur.

Basın: 23058-1138

Laboratuvar malzemesi satın alınacaktır

- 1- Kurumumuzca 12 takım laboratuvar malzemesi satın alınacak olup, bu işe ait idari ve teknik şartname Ankara'da Genel Müdürlük İstanbul'da Beşiktaş Balıkcılık Müessesesinden bedelsiz olarak temin edilebilir.
- 2- Üzerinde "laboratuvar malzemesi ihalesi" yazılı teklif mektupları ve teminatların en geç Genel Müdürlüğe 7.11.1979 tarih ve saat 14.00'e kadar verilmesi veya postalanması şart olup; postadaki gecikmeler dikkate alınmaz.
- 3- Kurumumuz 2490 sayılı yasaya tabi olmayıp ihaleyi yapıp yapmamakta veya dilediğine yapmakta serbesttir.

Et ve Balık Kurumu
Genel Müdürlüğü
Basın: 23099-1140

FİKİR MEYDANI

DÜNYA ÇOCUK YIL VE ÜÇÜNCÜ DÜNYA

Dr. Nadir Paksoy

1979 yılının Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü (UNESCO) tarafından Uluslararası Çocuk Yılı olarak ilan edildiğini biliyoruz. Bütün uluslararası yılların amacı, dünya kamuoyunun dikkatini adını yıla veren konuya çekerek, eksikliklerin tamamlanması, daha iyiye ve güzelle doğru olumlu adımların atılmasıdır.

Örneğin 1975 yılı da Uluslararası Kadın Yılı olarak seçilmiş, dünya nüfusunun yaklaşık yarısını teşkil eden kadınların, ekonomik, sosyal ve kültürel yönden daha insanca koşullara kavuşturulması için kamuoyu yaratılmasına çalışılmıştı.

Çocuklar gelecek kuşakların temeli olduğuna göre hiç şüphesiz üzerine eğilmeye gereken varlıklardır. Nasıl ki iyi bir ürün almak için, daha tarlaya tohum olarak atıldığı andan itibaren gerekli özenin gösterilmesi ne derece faydalı ise aynı durum hiç şüphesiz çocuklar için de geçerlidir. Çeşitli kuruluşların 1979 Çocuk Yılı için yurdumuzda ve dünyada çeşitli girişimlerde bulunması özünde olumlu davranışlardır. Bilindiği üzere bunun yurdumuzdaki örneklerinden birkaçı şöyle:

a) Çeşitli yayınevleri çocuk kitaplarının basım ve yayınına önem vermeye başlamıştır.

b) İstanbul'da 26 Mart 26 Nisan tarihleri arasında Uluslararası Çocuk Kitapları Fuarı açılmıştır.

c) Çeşitli kuruluşlar, konusu çocuk olan fotoğraf, öykü, oyun yarışmaları düzenlemiştir.

d) Hukuk, sağlık, eğitim, edebiyat açısından çocuk sorunları ile ilgili toplantı, açık oturumlar düzenlenmiştir.

e) TRT 23 Nisan 1979 Çocuk Bayramı törenlerine geniş yer vermiş, çeşitli ülkelerden çocukları yurdumza davet ederek yurdumuz çocukları ile yabancı ülkelerdeki çocukların kardeşlik bağlarını güçlendirici girişimlerde bulunmuştur.

f) Çocuk parlamentosu düzenlenerek yurdumuz sorunlarına çocukların bakış açıları değerlendirilmiştir. (Zaman zaman "Adam sen de bacak kadar çocuk" deyip geçiştirdiğimiz yavruların sorunları üzerinde yürütükleri bilinçli ve gerçekçi yorumlar sanırım çok işi için yararlı olmuştur. Ancak bundan bir genellemeye varmak da yanlıtıcı olabilir. Orada toplanan çocukların seçilme, kültürlü ailelerden geldiğini de unutmamak gerekir.)

Birçok Üçüncü Dünya ülkesinde de bu doğrultuda çalışmalar yapıldığını, çocuk sorunlarının gündeme getirildiğini öğreniyoruz zaman zaman.

Birleşmiş Milletler Ekonomik ve Sosyal Danışma Örgütü'nün (UN/DESI) aylık yayın organı Development

Forum gazetesi Nisan 1979 sayısında bazı Üçüncü Dünya ülkelerinde Çocuk Yılı münasebetiyle yapılan girişimleri şöyle sıralamış:

Hindistan: Eğitim ve Sosyal Refah Bakanlığı Çocuk Yılı için bir dizi girişimlerin yer aldığı bir plan hazırlamıştır. Adı geçen planda; çocuk sağlığı ve beslenmesi ile ilgili 100 yeni proje, her 35-40 bin nüfus için yeni sağlık birimleri açılması, 14 yaşına kadar ücretsiz ve zorunlu eğitim konulması, çocuklarla ilgili yasalara yenilik ve çağdaşlık getirilmesi gibi konular yer almıştır.

Sri Lanka: Hükümet tarafından hazırlanan sağlık, eğitim ve çocuk bakımı ile ilgili açık oturumlar düzenlendi. 50'den fazla özel kuruluş katıldığı açık oturumlarda açık geçen konulara çeşitli bildiriler sunuldu. Hükümet, 2 bin 500 civarındaki olanaklardan yoksun okulların donatılması, zorunlu ilköğretim uzatılması, çocuk bakımı konusunda halkın daha fazla aydınlatılması gibi sorunlar açık oturumda tartışılan başlıca konulardır.

Zaire: Çeşitli illerin bölge yöneticileri Çocuk Yılı nedeniyle bir dizi toplantı yaptılar. Beslenme bozuklukları, başlıca hastalıklar, eğitim eksikliği gibi konuların ele alındığı toplantılar

Bu çalışmaların, alınan kararların ne ölçüde işleyeceğini artık zaman gösterecek. Development Forum, adı geçen bilgilerin verildiği yazısına "verilen boş sözlerin ardında" isimli başlık koymuştur. Temennimiz, gerek yurdumuzda gerekse tüm dünyada çocukların daha mutlu olmaları için alınan kararların, yapılan çabaların sözde kalmamasıdır.

Bugün Üçüncü Dünya ülke çocuklarının diğer yönlerde olduğu gibi sağlık açısından da birçok sorunlarla yüz yüze kaldığı bir gerçektir.

Bu sorunların başlıcalarını ana çizgilerle şöyle sıralamak olasıdır:

a) Çocuk ölümlerinin yüksek oluşu: Yapılan kaba tahminlere göre, Türkiye'de doğan her 1000 çocuktan 150'si İran'da 100-140'ı, Kolombiya'da 100-110'u, Guatemala'da 90-100'u, Tanzanya'da 160-170'i daha bir yaşına varmadan ölmektedir. Bu oranın İsveç'te 1000'de 16 olduğu gözönüne alınır, aradaki farkın ne derece korkunç olduğu ortaya çıkar.

b) Yetersiz ve kötü beslenme ve bunların yol açtığı hastalıkların yanı sıra, vücudun dirençsiz kalarak bulaşıcı hastalıklara çabuk yakalanması.

c) Bugün için artık tedavisi mümkün kızamık-bronşit - tüberküloz gibi hastalıkların ve birtakım parazitlerin yol

açtığı hastalıklar, (sıtma, trahom, bağırsak parazitleri vs.) Üçüncü Dünya çocukları için hâlâ bir tehlike idi (Çiçek de bir zamanlar bu gruba giriyordu.) Ancak Dünya Sağlık Teşkilatı (WHO) ve hükümetlerin bilinçli mücadelesi sonucu bugün için bir iki ülke dışında hemen hiç görülmemektedir.

d) Annelerin (hiç şüphesiz tüm halkın da) yetersiz sağlık bilgisi ve bu cehaletin yol açtığı aksaklıklar.

e) Çevre sağlığı koşullarının bozuk oluşu.

f) Sağlık olanaklarının yetersiz oluşu ve bilhassa koruyucu hekimlik ve halk sağlığının geniş kitlelere seslenmesi, seslene bile bunun bir hükümet sorunu olması nedeniyle sağlık elemanlarının çaresiz kalışı. Bu konuda yurdumuzdan bir örnek verelim: 1976 yılında Urfa İl Merkezinde şark çabani (Halep çabani) hastalığının birden yaygınlaştığı görülmüştür. Bu hastalığın etkeni olan parazit (Leishmania Tropica) tatarcıklar tarafından taşındığından sağlık ocaklarının görevli hekimler tatarcıkların nereden kaynaklandığını araştırmışlar, sonuçta bunların kentteki ahırlar nedeniyle arttığı saptamışlardır. Doğal olarak hastalığın önlenmesi için bu kaynakların kentten uzak bir yere taşınması gerekirdi. Ancak hekimlerin uyarıları bir sonuç vermemiştir. Nedenini ise bu ahırların kentin bazı nüfuslu kişilerin elinde oluşunda aramak gerekir.

Sonuç olarak şunu belirtmeliyiz, 1979 yılının çocuklara adanması, çocuk sorunlarına karşı kamuoyunda ilgi uyandırması (tabii burada kamuoyu derken Dünya Çocuk Yılı adı altında büyük otellerde parti verip eğlenenleri kastetmiyoruz), çocuğun gündeme alınması açısından olumlu bir adımdır.

Ancak toplumumuz sorunları gibi çocukları saran sorunların da böyle özel yıllara değil, insanların onurlu bir yaşam gerçekleştirdiği yıllarda çözüleceği kanındayız.

Öyle değil mi sevgili çocuklar?

**Mekik demir aksamı
satın alınacaktır**

Atoiyemizde imal edilen mekiklerde kullanılan 12 kalem mekik demir aksamı firma nam ve hesabına yapılmaktadır. Resim ve şartname Müessesemiz Ticaret Müdürlüğünde görülebilir.

Taliplerin kapalı tekliflerini 12.11.1979 tarihine kadar Müessesemize göndermeleri şarttır. Postada vaki gecikmeler nazarı itibara alınmaz.

Sümerbank
Nazilli Basma Sanayi Müessesesi
Basın: 23129-1141

**İstanbul Telefon Başmüdürlüğünden
yeraltı boru şebekesi
yaptırılacaktır**

Gölcük-Değirmendere yeraltı telefon boru şebekesi yapımı işi kapalı zarf usulü ile ihale edilecektir.

Bu işin keşif bedeli 4.675.697.03.-TL., geçici teminatı 140.270.91.-TL'dir.

Bu işe ait Şartname Gayrettepe Yıldız Posta Caddesindeki Başmüdürlük Malzeme Müdürlüğünden temin edilebilir.

İstekli olanların bu işe ait kapalı teklif mektuplarını en geç 8.11.1979 perşembe günü saat 11'e kadar Malzeme Müdürlüğüne tevdi etmeleri ilan olunur.

Ancak ihaleye iştirak etmek isteyenlerin ihale ihalesinde 3 iş günü önce yeterlik belgesi almak üzere belge komisyonuna müracaat etmeleri gerekir.

Başören Köyü
Muhtar
Hüseyin Sarıtaş

İşçilerden bir okuyucu
Kayseri

Ağırdan...

Anlaşılan Ecevit, daha bir süre -istese de- oturduğu koltuktan kalkamayacaktır.

Bu arada da, ülke adına bazı hayati ve ivedi işler yapma durumunda kalacaktır.

Örneğin 1980 yılı bütçesinin hazırlanmasını hızlandıracaktır.

Çünkü 1980 bütçesinin, yasal olarak, kasım ayının sonuna kadar parlamentoya verilmesi şarttır.

Oysa yeni hükümetin kurulması, kasımın ortasını, belki de sonunu bulacaktır.

Dolayısıyla da, yeni hükümetin 1980 yılı bütçesini yapmaya pek fazla zamanı kalmayacaktır.

Önceki gün, Çankaya'dan, yeni hükümeti kurma görevi alan AP Genel Başkanı Demirel'in son açıklamaları, yukarıdaki tespitlerimizi doğrulamaktadır.

AP Genel Başkanı, hükümet kurma çalışmalarının zaman alacağını şu sözleriyle ortaya koymaktadır:

"AP, alaminüt bir hükümet kurmayacaktır..."

Yani.

"AP, bir çırpıda, alelacele hükümet kurmayacaktır..."

Ayrıca Demirel, sık-sık şunu vurgulamaktadır:

"Önemli olan ülke sorunlarının altından kalılabilecek, ahenk içinde çalışabilecek bir hükümet kurmaktır..."

Yalnızca rakamların toplamından ibaret bir hükümete, AP, kesinlikle yanaşmayacaktır..."

Zaten, iş, rakamların toplamından ibaret olmaz; Demirel'in elinin altında -bir çırpıda- AP azınlık hükümeti kurabilecek kadar milletvekili sayısı vardır.

Böyle bir AP hükümetine dışarıdan destek olabilecek MSP ve MHP zaten resmen açıklamışlardır.

AP-MSP-MHP-bazı bağımsızların meclisteki toplam sayısı 230 civarındadır.

Kaldı ki, Demirel'in kuraacağı azınlık hükümeti CHP'nin de pek zorluk çıkartmayacağı açıktır.

Ne var ki, şimdi Demirel için önemli olan "hükümet kurmak" değil, "ahenkli hükümet kurmaktır..."

Bunun için de, Demirel, zamanlama yapmakta, CHP'deki muhtemel gelişmeleri kollamaktadır.

Demirel de bilmektedir ki; CHP'nin, MSP'nin, MHP'nin amacı, AP'yi hükümet yapıp yıpratmaktır.

MSP ve MHP'nin dışarıdan desteğini, AP lideri öteden beri kuşkuyla karşılamaktadır.

Şimdi o; CHP Olağanüstü Kurultayının sonuçlarını almak, CHP'den kopacakları kapmak amacındadır!

Beri yandan, son transferlerin, AP grubunda yarattığı çalkantıları da hesaplamaktadır.

Bilhassa Akova ile Karaaslan'ın AP'ye dönüşleri, bazı AP'li parlamenterleri hızsız kılmuştur.

Nitekim Muş Milletvekili Kasım Emre, son AP ortak grup toplantısından sonra basına şu açıklamayı yapmıştır:

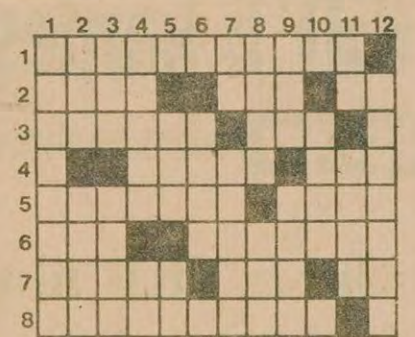
"Bunlar (Akova ile Karaaslan) AP hükümetinde görev alırlarsa, AP'den kopmalar olur..."

24 Ekim 1979 tarihli yani önceki günkü yazımızda da belirttiğimiz gibi, "AP'den kimlerin bakan yapılacağı" meselesi Demirel'in başını bir hayli ağrıttacaktır.

Onun içindir ki Demirel, hükümet kurma çalışmalarını "ağırdan" alacak, ortamı kolaylayacak ve ancak ondan sonra hükümet kurmaya kalkışacak ya da kalkışmayacaktır.

Şimdilik durum bu noktadadır.

BULMACA

SOLDAN SAGA: 1) Spor-
daki büyük başarıları
sporcularına uyguladığı
uzun süreli ve insatlık
dizi doping borçlu olan
bir Doğu Avrupa ülkesi.
2) Makam, mekii - Dili.
Hint-Avrupa dil ailesin-
den olan topluluk - Ter-
si inek seşi. 3) Bölge,
bucak - Güreşte bir o-
yun. 4) Resmi evrakların
üzzerine vurulan işaret - Bir müzik aleti. 5) Gezici sat-
ıcıların marulını koydukları tezgah - Su seşi. 6) Şiik -
Ürkme ya da şaşırma sonucu duraksama. 7) Ters ses-
sin sinema döneminin ünlü bir oyuncusu - Bir emir -
Tersi bir harfin okunuşu. 8) Kendini teslim etme, kar-
şı koymama.

YUKARIDAN SAĞA: 1) İspanyol yazar Cervantes'
in ünlü bir romanı 2) 'O ver' anlamında - İstanbul'un
bir ilçesi 3) Tersi-batakkasızdan yapılmış kulube -
Bir yitici hayvan. 4) Birleşmiş Milletlere bağlı bir
örgüt - Bir renk. 5) Uçurum - Tersi çalma 6) Tersi s-
rüklem, dürtme. 7) Mili amperin kısa yazılışı - Batı ile
ilgili (eski dil). 8) Geri, art - En küçük verileme bir-
lii. 9) Afrika'da bir ımak - Hatta, dağ. 10) Önce-
azlık. 11) Kırmızı Altın'ın simgesi - 12) Üçüncü
12) İtici eden, itme.

Basın: 22630-1137

Rotterdam spot petrol piyasasında fiyatlar dalgalanıyor

● Suudi Arabistan hükümetinde petrol zammı konusunda anlaşmazlık çıktı
● Cezayir petrole zam yaptı

DIŞ HABERLER SERVİSİ
Rotterdam spot petrol piyasasında petrol üreticisi ülkelerin ham petrol fiyatına zam yapacakları, bu arada da üretimi kısıcakları yolundaki söylentiler üzerine fiyatların büyük ölçüde dalgalanmaya başladığı bildirildi.
Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü'nün (OPEC) ham petrol için septağıtavan fiyat varil başına 23.50 Dolar olurken piyasaya, kaynakları, Rotterdam spot piyasasında bu fiyatın varil başına 28 ile 40 dolar arasında değiştiğini ifade ettiler.
Bu arada BBC Radyosunun haberine göre ABD'di senatörlerin Amerikan şirketlerinin petrol fiyatlarına yaptıkları aşırı zamları "insafsızca" olarak nitelendiren ve bu kadar kârim "günah" olduğunu belirttiler. Bilindiği gibi petrol şirketlerinin

THA'YA GÖRE Yunanistan, 1974'te Kıbrıs'a 14 uçak dolusu komando indirmiş

LEFKOŞE
Türk Haberler Ajansı'nın (THA) haberine göre, Yunanistan Yüksek Mahkemesi, Yunanistan'ın 20 Temmuz 1974 akşamı Kıbrıs'a 14 uçak dolusu 800 komando indirdiği açıkladı.
THA haberinde, olayın Rum basın haberlerinde belirtildiğini söyleyerek, 20 Temmuz akşamı Kıbrıs'ı komandoarla takviye etmeye çalışan Yunan Genelkurmayının bu hareketi sonucu, Rum Milli Muhafız Ordusu askerlerinin Türk uçakları tarafından vurulduğunu ve ölen komandoların ailelerinin Yunan Savunma Bakanlığı'na aleyhinde tazminat davası açtıkları söyleniyor.
Bu davaların bazılarının sonuçlandırıldığı, ancak Yunan Savunma Bakanı Averof'un yargı organlarına müdahale ederek geriye kalan davaların durdurulmasını sağladığı öne sürüldü. Davaları sonuçlandıran ise 400 bin dramdan başlayarak tazminat alacakları kaydedildi.
THA haberinde ayrıca, Yunanistan Yüksek Mahkemesince açıklanan kararda, Yunan hükümetinin mahkemeyi baskı altına almasını sert bir dille eleştirdiğini öne sürüyor. Yüksek Mahkeme Kararında, Makarios'a karşı darbe yaptıkları ve Türkiye'nin müdahale bulunmasına fırsat verdikleri için 104 subayın suçlu bulunduğu iddia edildi.

AET Bakanlar Konseyi Başkanı: "Kıbrıs sorunu AET için endişe kaynağı oldu"

STRASBOURG (THA)
Avrupa Ekonomik Topluluğu (AET) Bakanlar Konseyi Başkanı olan İrlanda Dışişleri Bakanı Michael O'Kennedy Kıbrıs sorunu AET için ciddi bir endişe kaynağı haline geldiğini söyledi.
Avrupa Parlamentosunun merkezinde bulunan Strasbourg kentinde

ERITRE HABER AJANSI GENEL MÜDÜRÜ ÖMER ALİM'İN AYDINLIK'A ÖZEL DEMECİ

ANKARA (ÖZEL)
ERİTRE Haber Ajansı Genel Müdürü Ömer Alim'in Ankara'da kaldığı otelde tanışık ve sıcak bir hava içinde uzun uzun konuştu. Ömer Alim'e, Eritre halkının mücadelesini desteklediğini ve Sovyetler Birliği'nin baskısı altında olmanın sıkı sıkıya bağlı olduğunu belirtti. Alim, Eritre halkının mücadelesini desteklediğini ve Sovyetler Birliği'nin baskısı altında olmanın sıkı sıkıya bağlı olduğunu belirtti. Alim, Eritre halkının mücadelesini desteklediğini ve Sovyetler Birliği'nin baskısı altında olmanın sıkı sıkıya bağlı olduğunu belirtti.

"Büyük haber alansları, neye karşı savaştığımızı ve devrimimizin başarılarını aktarmıyor"

● "Tass haberlerimizi çarpıtarak veriyor"
Zaman zaman Etyopya hükümetinin açıklamalarına bile ekleme yapıyor
● "Devrimimiz 18 yıldır kendi gücüne güveniyor"

mektir. Yalnızca askeri başarıları ve gelişmeleri değil, kurtarılmış bölgelerde kazandığımız başarıları ve devrimin yönetimin yansıması, çalışmalar yapan kitle örgütlerinin faaliyetleri konusunda da bilgi aktardık. Yabancı haber ajansları sorunun yalnızca askeri yönüyle ilgileniyorlar. Feodal ve fevkal ilişkileri değiştirmek yolundaki mücadelemizi ve başarılarımızı aktarmıyorlar. Ulusal demokratik devrim mücadelemizi dünyaya duyurmuyorlar. Ajansımızın kuruluşunun birinci nedeni bu boşluğu doldurmaktır.
İkinci olarak şunları söyleyebiliriz: Eritre devrimi bölgemizin en eski devrimidir. 18 yıldır süren mücadelemiz, bölgemizdeki devrimci mücadeleden ayrılmaz bir parçadır. Bu nedenle bölgemizdeki diğer devrimci mücadelelere karşı da büyük sorumluluk taşıyoruz.
Çalışmalarımızı Afrika Boynuzunu kapayacak şekilde geliştirmek istiyoruz. Bölgemizdeki bütün devrimci hareketlerin sıkı olarak işbirliği yapmasını istiyoruz. Bu tabii ki zaman ve çaba gerektiriyor. Ancak şimdiden doğru yolda olduğumuzu söyleyebiliriz. Bölge-

en büyük sayılan Exxon'un kâr oranı yüzde 120 civarındadır.
SUUDİ ARABİSTAN'DA ANLAŞMAZLIK
Öte yandan Suudi Arabistan Petrol Bakanı Ahmet Zeki Yamani, Suudi Arabistan hükümeti yöneticilerinin OPEC'in diğer üyelerinin izinden giderek petrol fiyatına zam yapmak ya da yapmamak konusunda anlaşmazlığa düştüklerini bildirdi.
Yamani ayrıca ABD'nin Orta Doğu'dan düzenli petrol alabilmesi için burada barışın sağlanmasının şart olduğunu, ancak, Suudi Arabistan'ın petrolü hiç bir zaman bölgede bağımsız bir Filistin devleti kurulması girişimleri için kullanmayacağını söyledi.
Bilindiği gibi Suudi Arabistan bugün için günde 9.5 milyon varil petrol

üretirken en çok petrol üreten OPEC üyesi durumundadır.
CEZAYIR'IN ZAMMI
Cezayir'deki yetkili kaynaklar ise, Cezayir'in kendi ürettiği ham petrolün fiyatına yüzde 10 oranında zam yaptığını duyurdular. Böylece Cezayir bir varil ham petrolü, 23.50 dolar yerine 26.27 dolardan satacak.
Hatırlanacağı üzere daha önce de Kuveyt, Libya, Irak ve İran ürettikleri petrolün ihracat fiyatına yüzde 10 civarında zam yaptıklarını açıklamışlardı.
Bu arada Katar'da da petrole yüzde 15 zam yapıldığı açıklandı.
Öte yandan ABD Kongresinin ortak ekonomik komitesi tarafından hazırlanan bir araştırmada Sovyetler Birliği'nin Doğu Avrupa ülkelerinin gereksinimini karşılamak üzere 1980 ortalarında Orta Doğu'dan petrol ithal etmek zorunda kalabileceği ileri sürüldü.
Araştırmaya göre bu ülkenin petrol tüketimi 1985'te günde 10 milyon varile düşecek ve Batı'ya ihracatı, sona erecek. Raporda ayrıca Sovyet yetkililerinin petrol üretimindeki artış sürdürülmek için yeni dev petrol yatakları bulunması gerektiğini söyledikleri halde son altı yıldır önemli yeni petrol kaynakları bulunmadığı da belirtildi.

Schmidt ile Hua Guofeng resmi karşılama töreni esnasında. (Fotoğraf: AYDINLIK)

Federal Almanya Çin'le 3 anlaşma imzaladı

Hua Guofeng: "Brejnev ölse de Rusya'nın siyaseti değişmeyecek"

Schmidt: "Dünya siyasetinde gerekli rolü oynayacak güçlü ve bağımsız bir Çin'e ilgi gösteriyoruz"

BAHA TARGUN
BONN'DAN BİLDİRİYOR
Federal Almanya hükümetinin davetlisi olarak Almanya'ya resmi ziyaret etmekte olan Çin Halk Cumhuriyeti Başbakanı Hua Guofeng'in Bonn'daki resmi gezisi sona erdi.
Hua Çarşamba günü akşamı Hamburg'a hareket etti.
Bonn'da süren 4 günlük resmi görüşmeler sırasında birçok kez bir araya gelen iki ülke başbakanı toplam 10 saat başbaşa görüştü.
Çarşamba günü yapılan ortak basın toplantısında iki başbakanın çok yakın dostluk ilişkileri kurdukları vurgulandı.

UÇ ANLAŞMA İMZALANDI
İki ülke arasında üç anlaşma imzalandı. Basın toplantısından önce basına

açık yapılan ve bir törenle imzalanmış üç anlaşma ekonomik, kültürel konuları kapsıyor ve biri Hamburg'da diğeri de Şanghay'da olmak üzere iki konsoloslukun açılmasını öngörüyor. Ekonomik ve ticari işbirliği anlaşması altı yıllık bir işbirliği kapsayacak. Bu anlaşmaya göre, iki ülkenin sanayi, tarım ve ticari alanlarda işbirliğinin geliştirilmesi öngörüldü.
İmzalanmış kültür anlaşması da şimdiye kadar yapılan ortak kültür çalışmalarına daha geniş bir ortam sağlayacak. Bu anlaşmaya göre ortak ilmi araştırmalara, öğrenci değişimine ve karşılıklı fikir alışverişine daha geniş yer verilecek. Anlaşmaların samimi bir hava içinde imzalanmasından sonra ev sahibi olarak ilk sözü alan Federal Alman Başbakanı Helmut Schmidt Hua Guofeng'e ve kendisine eşlik eden Çin heyetine Almanya'ya yaptıkları ziyaretten dolayı teşekkür etti ve Alman halkı adına bu ilişkiden duyduğu memnurluğu dile getirdi.
Toplam 10 saat süren görüşmelerinde birçok ortak yön tespit ettiklerini söyleyen Schmidt, iki ülke arasında gelişen ilişkilerin yalnız Çin ve Almanya için değil, bütün dünya için son derece olumlu olduğunu ve bu ilişkilerin dünya barışının sağlanmasında güçlü bir etken teşkil edeceğini yineledi. "Biz dünya siyasetinde gerekli rolü oynayacak güçlü ve bağımsız bir Çin'in varlığına ilgi gösteriyoruz" diyen Schmidt Hua'nın ziyaretinin etkin ve başarılı olduğunu söyledi.

"GURUR DUYUYORUM"
Yaptıkları görüşmelerin giderek daha dostane bir karakter kazandığını vurgulayan Helmut Schmidt, iki başbakanın görüşmelerinin kendisi açısından çok anlamlı ve yararlı olduğunu vurguladı. "Çin gibi bir ülkeyle dostça ilişkiler geliştirmekten gurur duyuyorum" diyen Helmut Schmidt, Çinli gazetecilerin kendisinin ve Alman halkının selamlarını Çin halkına iletmesini istedi.
Schmidt konuşmasını şöyle tamamladı: "Çin'in ekonomik gelişme gösterdiği gayrete büyük sempati ile bakıyoruz ve bu yolda tüm olanaklarımız çerçevesinde yardımcı olmaya hazırız. Çin'e bu yolda başarılarıyoruz. Dünya barışının devam ettirmek ve sağlamlaştırmak için gereken her şeyi yapacağız".

HUA'NIN KONUŞMASI
Başbakan Helmut Schmidt ile birlikte basın mensupları önünde bulunmaktan duyduğu memnuniyeti dile getirerek sözlerine başlayan Hua Guofeng iki ülke arasında gelişen ilişkileri dile getirdi ve yalnız kendisinin değil, Dışişleri Bakanı Huan Hua'nın ve diğer Çin Heyeti üyelerinin de çok değerli görüşmeler yaptığını söyledi.
"Başbakan Schmidt ve ben iki ülke arasındaki ilişkilerin gelişmesini yalnız bizim ülkelerimiz açısından değil, dünya barışı açısından da çok önemli olduğu konusunda fikir birliğine vardık" diyen Hua Guofeng kurulan ilişkilerden ve imzalanmış anlaşmalardan memnurluk duyduğunu ve ilişkilerin daha da derinleştirilebileceğinden emin olduğunu söyledi. "Başbakan Schmidt kendisine yaptığımız daveti kabul etti" diyerek Schmidt'in Pekin'e davet edildiğini açıklayan Hua Guofeng Schmidt'le kurduğu dostluk bağından çok memnun olduğunu söyledi.
RUSYA'NIN SİYASETİ DEĞİŞMEYECEK
Bir gazetecinin "Neden Batı Berlin'i ziyaret etmediniz" sorusuna Hua'nın "Alman meslektaşlarımızın yaptığı gezi programına saygı gösterdiğimiz için" diye cevap vermesi Alman hükümet üyelerinin ve Başbakan Helmut Schmidt'in sevgi gösterisiyle karşılandı.
Die Welt gazetesi Asya Uzmanı gazeteci Herbert Krems'in "Sovyetler Birliği'nin oluşturduğu tehlike hakkındaki sorusuna da Hua, Federal Alman hükümetinin izlediği dış siyasete duyduğu saygı nedeniyle bir Üçüncü dünya hakkındaki fikir beyan etmek istemediği şeklinde cevapladı.
Bir başka soruya cevapla Hua, Sovyetler Birliği'nin izlediği politikasını Brejnev ile başlamadığını ve Brejnev'in ölmesiyle değişmeyeceğini vurguladı.
Bonn'da resmi görüşmelerini tamamladığını belirten Hua Guofeng Hamburg ve Stuttgart'a uğradıktan sonra hafta sonu özel bir trenle Münih'e gidecek ve pazar günü de Münih'ten Londra'ya hareket edecek.

Marx'ın hemşerileri Hua'ya "hoşgeldin" diye karşıladılar

HUA GUOFENG, MARKSİZMİN KURUCUSU KARL MARX'IN ŞİMDİ MÜZE OLAN EVİNDE İNCELEME YAPARKEN

BAHA TARGUN
Resmi görüşmelerin yanı sıra özel ziyaretlerini de sürdüren Hua Guofeng, Trier'e gelerek buradaki Karl Marks'ın müzesini ziyaret etti. Karl Marks'ın 5 Mayıs 1818'de doğduğu evde bir saate yakın kalan Çin Halk Cumhuriyeti Başbakanı, Trier Belediye Başkanına Karl Marks müzesi için değerli hediyeler verdi. Bu hediyeler arasında özellikle Çu En Lay'ın kullandığı "Manifesto" büyük sevinçle karşılandı. Erken saatlerden itibaren helikopter alanının çevresine dolan kalabalık öyleye doğru bin kişiyi buldu. Ellerinde "Trier Hua'ya selamlar", "Hua hoşgeldin" gibi pankartlar bulunan Trierliler helikopterden inen Çin Halk Cumhuriyeti Başbakanını coşkuyla karşıladılar. Alandan Karl Marks müzesine gelen Hua, burada bütün sokağı dolduran yüzlerce kişiyi karşısında buldu.
Müzeden çıkarken Hua'nın elini sıkarak binaya dolan yaşlı Trierlileri Hua sevgiyle karşıladı ve hepsinin tek tek ellerini sıktı.

Moskova yanıtı yönetime karşı savaşan Eritre gerillaları.

halkların dünyası

Çiğdem Kömürcüoğlu

Göstermelik dava

"Doğu Almanya, Macaristan ve Çekoslovakya'da bir saldırı başlatılmıştır."
"Bu planın amacı Madrid Konferansından ve Moskova Olimpiyatlarından önce Çek demokratik muhalefet hareketini tamamen ezmeektir."

"Bunu gerçekleştirmek için de en koyu polisiye yöntemler kullanılıyor" diyor Jiri Pelikan, Çek muhalifi ve Avrupa Parlamentosu milletvekili.

Bu açıklamalar kulağıma hiç yabancı gelmiyor değil mi? Ne var ki biz genellikle Şili gibi, faşist diktatörlüklerdeki uygulamalara ilişkin olarak duymaya alışmışızdır bu sözleri.

Oysa Jiri Pelikan, kamuoyuna "Prag davası" olarak yansıyan Yasa 77 tarafı 6 Çek muhalifinin yargılanmasından söz ediyor. "Prag davasında" iddia makamı böyle bir suçlama yönelmiş de. Hani şu Varşova, Atina ve Paris'te gösterilere yol açan "Prag davasında." Fransa Dışişleri Bakanının, Çekoslovakya'ya yapacağı ziyareti erteleten davada. Fransız Komünist Partisinin organı "Le Humanite" gazetesinin bile "büyük haksızlık" manşetini attığı ve "sosyalizmin imajına zarar verdiğini" yazmak zorunda kaldığı davada.

Görüyor musunuz "CIA ajanıdır" suçlamasının kökü taa nelerelerdedir. Ama bu şimdi konumuzun dışındadır.

Ne yapmış yargılamaları bu denli protestolara yol açan 6 Çek muhalifi? Biri ünlü bir oyun yazarı, ikisi öğretmen, üçü radyo ve televizyon muhalifi.

1977 İnsan Hakları Bildirisini imzalamışlar. Helsinki Bildirisinde yer alan insan haklarına uyulmasını istemişler.

Basın özgürlüğü, konuşma özgürlüğü, din özgürlüğü istemişler.

Sovyetler Birliği'nin işgaline karşı çıkıp, ülkelerinin bağımsız olmasını istemişler.

Mahkeme de öylesine bir mahkeme ki suçniklara savunma hakkı bile tanımıyor.

Belki basın yayın araçlarının gelişmediği 1800 yıllarında olsaydı, böyle bir davadan habersiz olmayacaktı. Ama kamu iletişimi araçlarının son derece geliştiği günümüzde, Paraguay'da yapılan işkenceye Norveç'ten ses gelmektedir. Endonezya'da çığnänen insan haklarına Panama'da tepki duyulmaktadır. Çekoslovakya'da görülen bir dava da Varşova ve Paris'te protesto edilmiştir.

Maddi ve manevi işkencenin son bulmasını isteyen, insan haklarına saygı gösterilmesini talep eden ortak bir kamuoyu oluşmaktadır. Bu insanlık açısından son derece önemli bir gelişme ve kazançtır.

Çek muhaliflerini yargılayan mahkeme de bu ortak kamuoyunun vicdanında mahkum olmuştur. Kamuoyu bu yargılamaya adını koydu. "Göstermelik dava."

Artık ülkesinin bağımsızlığını isteyen, altına imza attığını; Helsinki Nihai Bildirisinin uygulanmasını isteyen insanları "Sosyalist Çekoslovakya hükümetine karşı yıkıcılık ve dış düşmanlık işbirliği" suçlamasıyla susturma çalışmak kolay değildir.

Sorular adama, "Bu ne biçim sosyalizmdir", "Senin Şili'den farkın nedir"

Şimdi ülkemizde Helsinki Nihai Bildirisine o kadar hararetle savunulara soruyoruz. Helsinki Bildirisinin uygulanmalarını denetleyecek Madrid Konferansı toplanmadan, ülkedeki muhalefeti susturmak için girişilen bu harekate ne diyorsunuz?
Helsinki Bildirisinin uygulanmasını isteyen bu insanların yargılanmasına ne diyorsunuz?

Ülkemizde özgürlükleri kısıtlayan 141-142 maddeler var. Bu maddelerin kaldırılarak özgürlüklerin genişletilmesini istiyoruz.
Ama Çekoslovakya'da özgürlüklerin genişletilmesini kayıtsız kalkanlar ya da hatırı saygıya değer, bu taleplerinde ne derece samimidirler acaba?

El Salvador'da iki bakanlık işgal edildi

SAN SALVADOR
El Salvador'da "Devrimci Halk Bloku" (ERP) adlı örgüte bağlı kalabalık bir grubun Çarşamba ve Ekonomik Bakanlıklarına ait binaları basarak her iki bakanlıktaki personeli rehine aldıkları bildirildi. Çalışma Bakanı ile Ekonomi Bakanının da rehine arasında oldukları belirtildi. Askeri hükümet, durumun düzeltilmesini sağlayabilmek için ERP temsilcileri ile görüşmeye hazır olduğunu açıkladı.
Hükümetçe yapılan açıklamada, işgalin sona erdirilmesi için çatışma türünden bir yola başvurulmayacağı duyuruldu.

İleri sürülen koşullar arasında, Ulusal Polis Örgütü'nün, Ulusal Muhafız Kuruluşu'nun ve Mali Şube Örgütü'nün dağıtılmasıyla tüm siyasi tutukluların serbest bırakılmasının da yer aldığı gelen haberler arasında.

Tigre gerillaları, 150 Etyopyalı askeri etkisiz hale getirdi

NAIROBI
Moskova yanıtı Etyopya yönetimine karşı savaşan gerillaların Tigre kentinde 150 hükümet askerini öldürerek silah-

Ulusal Af Örgütü, Suriye'de işkence uygulandığını bildirdi

LONDRA (THA)
Ulusal Af Örgütü önceki gün bir açıklamaya yaparak Suriye'de Hafız El Esad yönetiminin yüzlerce siyasi muhalifin hapse atıldığını ve bir kısmının ölüme so-

nuçlanan işkenceler uygulattığını bildirdi. Açıklamada, yakın zamana kadar en az dokuz tutuklunun işkenceyle öldürüldüğü ve son iki yıl-
dır sabotaj, cinayet ve silahlı çete kurmakla suçlanan 30 kişinin idam edildiği duyuruldu.

MESS yine kıdem tazminatlarının 30 günde dondurulmasını istedi

- Turgut Özal, kamu sektörünün kıdem tazminatlarını ödeyemez hale geldiğini söyledi
- MESS Başkanı, "Kıdem tazminatı fonuna karşı çıkarak "Bu tür fonları devlet çarçur ediyor" dedi

BURSA (THA) MESS Başkanı Turgut Özal, Bursa'da düzenlenen "Kıdem Tazminatı ve İhbar Güvencesi" konulu sempozyumunda yaptığı konuşmada, kamu sektörünün süratle kıdem tazminatlarını ödeyemez hale geldiğini belirterek, kıdem tazminatlarına esas alınacak gün sayısının 30 günde dondurulmasını ve birikmiş kıdem

KARŞILANAMAZ
HALE GELDİ
MESS Başkanı, ko-

Sancak Tül'de 28 Nisan 1978'den beri süren grev, İstanbul'un en uzun süreli grevi olma özelliğini koruyor. Grev 944 işçi katılıyor. (Fotoğraf: AYDINLIK)

İstanbul'da son 6 ayda 43 grev yapıldı

- Grevlere toplam 5436 işçi katıldı

İŞÇİ SERVİSİ
İstanbul'da son altı ay içinde 43 işyerindeki grev ve toplam 5436 işçi katıldı. Bu dönem içinde direnişe geçen işçilerin sayısı ise 2200 civarında.

Yaptığımız araştırmaya göre, gıda işkolunda 8, büro ve konaklama işkolunda 7'er, tekstil işkolunda 5, metis işkolunda 4, grev yapıldı. Diğer grevler, petrol, ağaç, çimento, basın, hava, kara ve deniz taşıma-

Akova, TCDD işçisinin bayramı manevi durgunluk içinde kutlayacağını söyledi

ANKARA (ÖZEL) Türk-İş'e bağlı DYF-İş Genel Başkanı Şerafettin Akova, yaptığı açıklamada hükümetin ertelemesi süresi bittigi zaman, TCDD'de grev uygulayacaklarını açıkladı. Akova şimdiye kadar süren anlaşmazlıkta hükümet edenlerin olumlu bir yaklaşımı olmadığını kaydetti.

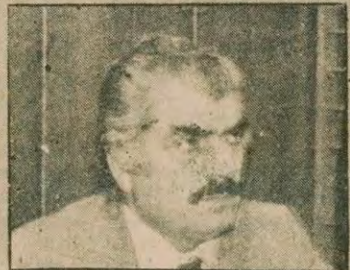
DYF-İş Yönetim Kurulunun iki gündür Ankara'da süren olağanüstü toplantısı sonucu Genel Başkan Şerafettin Akova yaptığı açıklamada, TCDD ile süren anlaşmazlık-

ların son durumu hakkında bilgi verdi. Cumhurbaşkanı ve Kurban Bayramı'nı da kutlayan Akova, "TCDD işletmelerinin tutarsızlıkları ve hükümet edenlerin ilgisizliğinden dolayı, bu bayramı manevi bir dargınlık içinde kutlayacaklarını belirtti. Akova açıklamasında Bülent Ecevit'in hafta sonu tatil konusunda "İşçilerimiz bu hakkı, yapacakları toplu iş sözleşmeleriyle sağlayacak" şeklindeki sözlerini hatırlatarak, hükümetin demiryolu işçileri için bu hakkı veremeyi kabul etmemesini eleştirdi.

TEKSİF Sendikası işkolu düzeyinde toplu sözleşme görüşmelerine başladı

- Tekstil Sanayi İşverenleri Sendikası ile imzalanacak sözleşme 80 bin işçiyi kapsıyor

İSTANBUL (ÖZEL) TEKSİF Sendikası Genel Merkezi bir basın bülteni yayınlamakla 80 bin üyesi adına Türkiye Tekstil Sanayi İşverenleri Sendikası ile toplu iş sözleşmesi görüşmelerine başladığını bildirdi. Sendikanın basın bülteninde işverenlerin de karşı tekliflerini verdikleri belirtilerek şöyle deniyor: "Üyelerin istek ve teklifleri ile yüzde 100'ün üzerinde artış gösteren fiyatlar ve hayat pahalılığı da nazari itibare alınarak hazırlanmış bulunan tasarı karşısında işveren sendikasının almış olduğu tavır göstermiştir ki sayın işverenler, henüz üyelerimizin çok zor şartlar altında yaşamakta olduğunu bilincinde değillerdir. Ancak onların kanaati ne olursa olsun toplu iş sözleşmesi mutlak surette günün şartlarına uygun olup üyelerimizi tatmin edecek bir ölçüde yapılacaktır. Bunun için de tesislerini her gün büyüyen ve her gün daha da çok kazanan işverenleri azami fedakarlıkla ve anlayışla davet ediyoruz. Aksi takdirde sendikamız yasal her türlü mücadeleyi yapmakta kararlıdır. Yeni sözleşmenin her iki kesime ve memleketle hayırlı olmasını diliyoruz."

TEKSİF Başkanı Şevket Yılmaz.

İSTANBUL (ÖZEL) TEKSİF Sendikası Genel Merkezi bir basın bülteni yayınlamakla 80 bin üyesi adına Türkiye Tekstil Sanayi İşverenleri Sendikası ile toplu iş sözleşmesi görüşmelerine başladığını bildirdi. Sendikanın basın bülteninde işverenlerin de karşı tekliflerini verdikleri belirtilerek şöyle deniyor: "Üyelerin istek ve teklifleri ile yüzde 100'ün üzerinde artış gösteren fiyatlar ve hayat pahalılığı da nazari itibare alınarak hazırlanmış bulunan tasarı karşısında işveren sendikasının almış olduğu tavır göstermiştir ki sayın işverenler, henüz üyelerimizin çok zor şartlar altında yaşamakta olduğunu bilincinde değillerdir. Ancak onların kanaati ne olursa olsun toplu iş sözleşmesi mutlak surette günün şartlarına uygun olup üyelerimizi tatmin edecek bir ölçüde yapılacaktır. Bunun için de tesislerini her gün büyüyen ve her gün daha da çok kazanan işverenleri azami fedakarlıkla ve anlayışla davet ediyoruz. Aksi takdirde sendikamız yasal her türlü mücadeleyi yapmakta kararlıdır. Yeni sözleşmenin her iki kesime ve memleketle hayırlı olmasını diliyoruz."

İşçi sendikası

Döşer Mensucat'ta çalışan 17 işçinin zam talebi geri çevrilince greve başladılar. Fakat patron kapıya kilit vurarak kayıplara karıştı.

Sendika gırınca, küçük işyeri sahipleri kayıplara karışıyor

- TÖBĞİS'e üye Tarhan Konfeksiyonda 5, Döşer Mensucat'ta 17 işçinin grevi sürerken, Pamir'de 8 işçi direnişe geçti

ERKAN İLDİZ
Yüzbinlerce işçinin çalıştığı küçük atölyelerde, işçilerin sendikalaşma girişimleri çeşitli yollarla engellenmeye çalışılıyor. Genellikle sendikalaşan işyerini kapatan patronlar, kayıplara karışıyorlar veya tüm işçileri işten atıyorlar. Halen grevde olan Tarhan Konfeksiyon ile Döşer Mensucat ve direnişteki Pamir Konfeksiyon işçisine sorduğunuzda, size şunları anlatacaklar:

Üzerindeki grev önü-

Tarhan Konfeksiyon'da çalışan 5 işçi de 4 aydır grevdeler. İşyerini kapatan patronu bir daha gören olmadı.

Döviz transferi yapılamayınca fabrika duruyor.

OYAK Renault'da 1100 işçi bayram sonuna kadar zorunlu izne çıkarıldı

- Fabrika Genel Müdür yardımcısı "Bu şartlar altında üretimin daha ne kadar duracağını biz bile bilmiyoruz" dedi

BURSA (THA) OYAK-Renault Otomobil Fabrikasında 18 Ekimden bu yana parça yokluğundan dolayı üretim yapılamadığı, montaj ünitesinde çalışan 1100 işçinin bayram sonuna kadar evlerine gönderildikleri açıklandı. Fabrika Genel Müdür Yardımcısı Can Göknil, THA muhabeirine yaptığı açıklamada, özellikle Fransa'dan parça alı-bilmemiz için Merkez Bankasında dövizli otomobil satışlarından biriken dövizimizin bulunmamasına rağmen, transfer yapılamamasından dolayı 18 Ekimden bu yana üretim yapılamıyor.

"2700 personelimiz boş duruyor. Bir bölüm işçimizi de boş durmalarından dolayı evlerine gönderdik. Ankara'da Merkez Bankası yetkilile-

riyle görüştük. Bize yalnızca enerji ihtiyaçları için döviz transferi yapıldıklarını, devlet borçları da dahil, diğer döviz transfer taleplerinin döviz yokluğundan beklediğini bildirdiler. Bu şartlar altında üretimimizin daha ne kadar duracağını biz bile bilmiyoruz."

Bayram sonrasında da parça sağlanamaması halinde, montaj bölümünde çalışan 1100 işçinin işbaşı yaptıktan sonra muhtemelen tekrar evlerine gönderilecekleri bildiriliyor.

Maden-İş ve Otomobil-İş ortak açıklama yaptılar

İSTANBUL (ÖZEL) TKP tarafından yönlendirilen sendikaların son olarak giriştiği "İşkolu düzeyinde holdinglere karşı güç birliği" taktiği cam ve Tekstil işkolundan sonra metal işkolunda da uygulandı. Maden-İş Genel Başkanı Kemal Türkler Otomobil-İş Başkanı Aydın Özeren ile görüşti ve MESS'e karşı ortak tavır alacaklarını açıklayan ortak bir bildiri yayınladı.

Son dönemde sendikal çevrelerde tecrit edilmiş bir duruma düşen TKP, bu yeni taktiği ile tecrit çemberini kırmak ve yeni ittifaklar elde etmek istiyor.

KENT HABERLERİ

Surdivindeki pazarda daha çok giyim eşyası satılıyor.

Fiyatlar böyle olunca eskiye rağbet arttı BİT PAZARINA NUR YAĞIYOR

- Palto, manto ve sobalar on yıl önceki fiyatlarla satılıyor

METİN GÖKTÜRK

Manto 100 lira, kadın elbisesi 50, içi kürkeli çocuk 200 lira, çocuk elbisesi 25, Şakir Zümre soba 1500 lira. Ve modern dişi koltuğu, ay-gaz sobası, köpek zinciri, eski terlik ve takma göz...

Pahalılığın önce vitrin önlerinden, sonra da işporta tezgahlarından kovduğu onbinlerce İstanbullu, pazar günleri Topkapı surdivinde kumlanı çarşıda kaynaşılıyor.

"Vallahi çay satamıyorum, kalabalıktan" diyor yakınıyor pazarın çaycısı Hasan Gülmez. Surun hediyesine kurmuş ocağı, pazarcılara çay satıyor; "Ben aslında soföm" diyor, "Cumartesi-pazar gelir burada çalışırım, anlırsın. Bak buradaki ucuzluğun sırrı şudur. Bunlar hep parti malıdır. 300 liralık malı da 50 liralık malı da toptan aynı fiyattan alıyordur. Tabii ortalama ucuzla geliyor. Bir de, esas kaliteli mal buraya pek uğramaz tabii. Fabrika malında mesela ufak bir arıza filan olur, buraya gelir. Ama bakma sen, iyidir."

Sur dibindeki pazarın büyük kısmı giyim eşyasına ayrılmış. Tiril tiril, dalı güllü yazlıkların üzerine, kalın ceketler patolar atılmış. Kürkleri gibi olanlar askıda, başköşede.

Pazarda fabrika malı yenilerin yanında, eski mal satan tezgahlar da

var. Hasan Kesikoğlu ve karısı Fehmiye Topkapı'nın en eskilerinden. "Kırk yıldır bu işi yaparız" diyor Hasan Kesikoğlu, "50 liraya, 25 liraya kadın entarisı veriyorum, haydi 10 liraya kadın entarisı veriyorum" diye bağırıyor. Pırde perde yükseliyor sesi. Ve alçak sesle anlatmaya devam ediyor: "Fakir fukara bizdeki mal bile alamıyor, inanır mısın? Yani alıyor da, giyenor, bir iki dönüyor, gidene geliyor filan... işte öyle."

Hasan Kesikoğlu'nun karısı Fehmiye Hanım "En ucuz sergi benim sergidir" diye övünüyor, "Yaz-kış buradayız işte. 50 liraya, 25 liraya veriyoruz elbise, mantolar 100 lira. Ne yapalım, millet fakir, alıyordur. Biz de fakiriz, bunları böyle satıyoruz işte."

Sinoplu Fethi Karabacak ve arkadaşları 33 gündür inşaattaki çalışıp, 4 bin lira kazanmışlar. "Hepsini Topkapı'ya bırakıp geri dönüyoruz" diyorlar. "Topkapı normal sayılır fiyat bakımından. Pazarlık yaparsan normale gelir, yapmazsan buraya da güç yetişmez."

Sinoplu Fehmi'nin ayağında gıcır, gıcır ayak-kabılar, 400'e almış. Pazarın çamurundan sakına Sinop otobüslerinin kaktığı garajlara doğru gidiyorlar, hemşehrisi ile ele-ele...

Sur dibinden az ötede, garajın arkasında

asıl bit pazarı ver alıyor. Modern dişi koltuğundan, eski fotoğraf kolleksiyonuna, mobilyadan takma göze kadar her şey bulunur diye şöhrat yapan yer işte burası, sur dibi değil. Sur dibi daha çok elbise üstüne iş yapıyor.

Bit pazarında her şey bulunur ama, bugünlerde pazarı büyük bir uğultuyla dolduran kalabalık kişilik manto, palto, elbise ve ayakkabı satan tezgahların etrafında birikmiş. Bir de eski sobaların...

Eski sobalar da cirsine göre müşteri buluyor. Gaz sobalarının hiç alıcısı yok. Gaz bulunmuyorsun. Odun ve kömür sobaları ise revaçta.

Pazarı iyi tanıyan bir satıcı tezgahtaki malların kaynağını şöyle anlattı: "Şimdi mesela sen memursun, diyelim polis müdürün, yahut öğretmenisin. Seni tutuyorlar Erzurum'a veriyorlar. Kamyon en az 30 bin ister. Sen ne yapıyorsun? Evinin eşyasını, soba, yatak, radyo, ocak, neyin varsa elden çıkartıyorsun. Gittiğin yerde yenisini alıyorsun, daha ucuzla geliyor, işte bunlar o mallar."

Erzurum'a giden polis müdürünün Şakir Zümre kömür sobası 1200 liraya satılıyor bugünlerde bit pazarında.

Mehter Takımında Kösembaşlıktan emekli Hayri Baba (Hayrettin Alpaslan) da Bit Pazarında iş tutmuş. Tamir yapıyor, alıyor, satıyor.

"Bizde her şey var, aspirinden tut, at çivisine kadar. Döküm sobalar var mesela, bizde 1500-2000. Dışarda bunlar 8-10 bini buluyor vitrinde. Hem bunlar eski dökümdür, kalındır, yenileri ince oluyor, zavıf düşer bunun yanında. Odun sobası dışarda 700-800 lira. Bize gelse 150-200. Ama pek gelmiyor."

Bit Pazarında fiyatlar böyle. Etiket koymak diye bir usul yok. Ama fiyatları istince, insan on beş yıl geriye gidiyor. Sanki o eski günler...

Yine eski günlerden bir şeylerle, mesela iki melamin tabak karşılığı verdiğin çeketinle de karşılabilirsin, Topkapı'daki Bit Pazarında. En iyisi gidip görmek...

163 milyonluk döviz kaçakçılığı davasına devam edildi

İSTANBUL
Yaptığı operasyon sırasında 163 milyon liralık dövizle yakalanan üç sanığın duruşmasına dün İstanbul 8. Asliye Ceza Mahkemesinde devam edildi.

Tutuklu olarak yargılanan sanık Mehmet İhsan Uygur, bu kişilerin kendisine yarım olarak bir yabancı par verdiğini, bu paranın diğer yansını gösterecek olan kişiyi paketi ve valizi buramamış istediğini söyledi ve şöyle konuştu:

"Olay günü konak garajına gittim. Benzinim yoktu. Bir şahıs geldi ve bir valiz ile gazeteye kağıdına sarılı paketi bana teslim etti. Garajda çalışmakta olan Turgut Bayer, Anadolu yakasında bir benzincinin tanıdığını ve bana oradan benzin bulabileceğini söyledi. Bu sırada, yine garajda çalışan Mustafa Hacıoğlu, benzinin evine geldiğinden bizimle gelmek istediğini söyledi. Onu da otomobile aldık. Daha eli metre gitmeden polisler bizi çevirdiler."

Sanık Mehmet İhsan Uygur polislerin kendilerini izmit'e götürdüklerini, burada kendilerini işkence edilecek suçmuş zorda kabul ettirmiş olduğunu iddia etti.

Hasan Kesikoğlu'nun tezgahı pazarın emektarlarından "Millet yoksul, bu fiyatta bile zor atıyor" Fehmiye Kesikoğlu "en ucuz malı oız saurız atıyor."

Ünlü İtalyan Mimarı Bruno Zevi'ye onur doktrası verildi

İSTANBUL (ÖZEL)

Devlet Güzel Sanatlar Akademisinin düzenlediği 2. Sanat Bayramı çağrılı olarak gelen, ünlü İtalyan Mimarı Bruno Zevi'ye, Akademi tarafından onur doktrası verildi.

Sanat Bayramında üçüncü gün bildirisini sunan Bruno Zevi'ye, onur doktrası Güzel Sanatlar Akademisi Başkanı Prof. Orhan Şahinler tarafından verildi. Modern mimarının önemli isimlerinden biri olan Zevi, Organik Mimar-

rinin sozcülerindendir.

Mimarîye evrensel bir gözle bakan, ilginç yapıtları ve önerileri ile çağımızın en tanınmış mimarlarından biri olan Zevi, halen Roma Üniversitesi Mimarlık Bölümü Öğretim üyesidir.

SAHNE KULİSİ

Bir Arbuzov
oyunu

İsmail Memduh

Bir Arbuzov oyunu sergileniyor başkentte, Yeni Sahne'de. Devlet Tiyatroları gösteri dağarcığının geçen yıldan 1979-1980 süresine sarkan bir oyunu "Söz Veriyorum." Çağdaş Rus yazarı Aleksei Arbuzov'un üç bölümlük bu sahne yazısını, Fatus Sevengil dilimize çevirmiş. Ejder Akışık ramp ışıklarına getirmiş. Türkiye seyircisi Arbuzov'u ilk kez bu yapıtı ile tanıyor.

Rusya'da "İrkuts Öyküsü" başlıklı sahne yazısı ile 1959'da ünlenmiştir Arbuzov. "Söz Veriyorum"da üç gencin Leningrad kuşağında başlayan on yedi yıllık bir yaşam öyküsünü dile getiriyor. Savaşın gaddar koşullarının pekiştirdiği güçlü bağın, bir rastlantı sonucu biraraya gelen üç gencin dostluğunu ne kerteyle getirdiğini sergiliyor, "insan" olgusunu ön plana alarak. Üç savaşzedenin yaşamında tanış duyulan, ortak sızılar muştulanıyor. Yetimlerini bilen ama kabına sığmayan istekler, yüreklerinde taşıdıkları yüce amaçlar ve savaş koşulları... Savaşın tortularını taşıyan üç gencin savaş sonrası olgunluk çağında verdikleri ödünlerle süren çelişkili yaşamları ve buna ilişkin özeleştirinin eksenini oluşturuyor. Oyunun demecini, bildirisini "Marat"ın ağzından Arbuzov şöyle dile getiriyor:

"Ölümün eşliğinde bile yaşama yeniden başlamak için geç sayılmaz."

Bize kalırsa bu demec, bu bildirici için de oturup üç bölümlük oyun yazılmaz! Kaldı ki insanı ön plana alan sahne yazıları ile Arbuzov, özellikle "Söz Veriyorum"da burjuva hümanizmasının kılık değiştirmiş çağdaş bir örneğini veriyor. İnsan oğlunun duygusal yadsınması da, Arbuzov'un bunun dozu aşırı tutulmuş. Üçüncü bölümde "Söz Veriyorum", handiese üç kişi arasında geçen bir aşk öyküsüne dönüşüyor. Arbuzov'un yumuşak tempolu, lirik tonlu, aktışkan sahne yazısı üslubundan uzak bir sergileniş de eklenince, "Söz Veriyorum" sanki insan pratiğinden bağımsız gelişen insan tarihini, insanı yok etmeye götürüşünü muştulayan bir oyun olup çıkıyor. Bu yok etmeye götürüşünden ve yıkımdan kılpayı kurtulan üç kişiden "Lika"yı Işık Yenersu çiziyor. Aşırı duygusal devinimlerinde zaman zaman grotesk (abartılı) bir "Lika". Işık Yenersu beceri ile kolay ağılayan, bazı repliklerde kendini tutamayp olur olmaz gülen bir "Lika". Bir Arbuzov "Lika" mı? Kuşku!

"Marat"ı çizen Alev Sezer, özellikle "Leonid" figüründe Engin Şenkan, üçlü takım oyunu oluşturuyorlar. Hale-Refik Eren ikilisi gerçekleştirdiği ekonomik dekor çizimleriyle "Söz Veriyorum", kılık değiştirmiş burjuva hümanizmasını ramp ışıklarına getiren bir Arbuzov oyunu bize kalırsa!

Oyundan bir görüntü.

İsveç'te Türkiyeli işçileri
anlatan bir oyun

ABDULLAH GÖRGÜN

(STOCKHOLM)

İsveç'te Fria Pro Tiyatrosu iki yıllık bir çalışmadan sonra İsveç'te ilk kez, Türkiyelilerin hayatını konu alan bir oyun sergiledi. Devrimci bir tiyatro olan Fria Pro Tiyatrosunun 11 Ekim Perşembe günü promiyerini yaptığı oyun İsveç kamuoyunda ve basında büyük ilgi uyandırdı.

"Evin Yolu" adındaki oyun Türkiye'den maddi olanaksızlıklar nedeniyle İsveç'e çalışıp para biriktirmeye gelen Hasan isimli bir işçiyi ele alıyor.

Hasan, İsveç'te kısa zamanda çok para kazanır. Türkiye'ye dönerek bir traktör fabrikası açmayı amaçlamaktadır. İsveç'te bir traktör fabrikasında işe başlar. Daha çok para kazanmak için akşamları da fabrikanın temizliğini yapar. İş arkadaşlarının akordu yükselmesine kızmasına bir anlam veremez. Sendikal mücadeleye katılmaya cesaret edemez. Fakat zamanla İsveç'te hayat standartları düşmeye başlar. Fabrika ürettiği traktörleri satamamaktadır. Fabrika sahibi fabrikayı satmayı düşünmeye başlar. Hasan'ın İsveç'e getiren güçler bu kez onu işsizlikle tehdit etmektedir. Hasan ise çok fazla çalıştığı ve çok kazandığı için yükümlü vergi borçlarını altına girer. Bu yüzden daha da çok çalışması gerektiğini düşünür. Fakat zamanla bilincel bir hemşerisi

olan Mustafa'nın da yardımıyla gerçekçi kavrır. Türkiye'den İsveç'e gelmenin çözüm olmadığını, işi sunumun her yerde ezildiğini, her yerde mücadelenin sürdüğünü ve bu mücadeleye katılmak gerektiğini görür. İsveçli bir iş arkadaşına İsveçli işçilerin de yabancı işçilerin eşit hak ve özgürlükleri için verdikleri mücadeleye katılmaları, yerli-yabancı tüm işçilerin birlik olması gerektiğini söyler.

Oyun iki yıllık bir çalışmanın ürünü olarak ortaya çıktı. Oyunun yazarı Carsten Palmer, rejisörü Stefan Böhm ve tiyatrosunun yöneticilerinden Mieke Santoft, İsveç Türk Dernekleri Federasyonu, Türk dernekleri, diğer yabancıların dernekleri, Aydınlık Stockholm, Frankfurt büroları, okullar, sendikalar ve değişik kişilerle ilişkiye geçtiler. Tiyatronun bütün elemanları buralara dağılarak röportajlar yaptılar, bilgi topladılar. Bazı oyuncular İsveç'teki Türkiyelilerin çoğunluğunun geldiği Konya'nın Kulu kazasını ziyaret ederek oradaki yaşamı incelediler.

Tiyatronun tüm çalışanlarının ortak bir ürünü olarak çıkan piyese Türkiyeli işçilerin konu alınması nedenine ise, onların İsveçlilerden tamamen ayrı bir kültüre sahip olması ve yabancı işçiler hiyerarşisinde en alt sırada yer almaları olarak gösteriliyor.

Sessiz Tiyatro
Topluluğu
"Ekmek Kavgası"nı
sergiliyor

Sağır ve dilsiz sanatçılarından oluşan Sessiz Tiyatro Topluluğu, Taner Barlas ve Levent Beşkardeş tarafından yazılan "Ekmek Kavgası" adlı oyunu, 19 Ekimden itibaren her cuma akşamı 21.00 ve her pazar akşamı 18.15 saatlarında Üsküdar Sunar Tiyatrosunda sergilemeye başladı.

Levent Beşkardeş, Nursel Çelebi, Savaş Yamanlar, Nur Yaşar Üreksöy, Ahmet Aydın gibi sanatçıların rol aldığı oyun, Beşkardeş tarafından yönetiliyor. Müzik ve ses düzeni Hitay Darcan'a, maskarlar Kuzgun Acar'a ait. Oyundaki türkiyeli ise Sadık Gürbüz'ün besteleri.

Giselle'in Ankara Devlet Balesinde ilk sergilenişinde Meriç Sümen ve Sait Sökmen.

"GISELLE" balesi
AKM'de İstanbul
Devlet Balesi tarafından
sergilenmeye başlandı

Fezal Esmen

19. yüzyıl ortalarına romanistik üslup ve havasını taşıyan "Giselle" in koreografisi Jean Coralli ve Jules Perrot'tan (Paris 1841) sonra İstanbul'da Oytun Turfanda tarafından yapılarak, yine kendisi tarafından uygulandı. Müziği Adolphe Adam'ın. Orkestrayı Carmen Moral yönetiyor. Dekor ve giysiler Osman Şengezer'in.

Ankara Devlet Balesi, yapıtı geçmişte birçok kez Ankara'da, 2 kez de İstanbul Festivalinde sergiledi. "Giselle" i İstanbul'da sahneye koyan ve daha önce Ankara'daki sergilemelerde başrol Prenses Albrecht'i oynayan Oytun Turfanda, Albrecht'i İstanbul'da da yorumlayacak. "Giselle" i İstanbul'da Lale Özdemiroğlu ve konuk sanatçı olarak Meriç Sümen, Rengin Taş, Hana Vlačilova, Prenses Albrecht'i Oytun Turfanda'dan sonra Ender Şavaşkırt ve konuk sanatçı olarak Lubomir Kafka dans edecek.

Geçmişte Ankara'daki temsillerde Giselle' i Meriç Sümen, Gülcan Tunççekiç, Ayla Ünal, Deniz Olcay, Rengin Taş, Prenses Albrecht' i Sait Sökmen, Hüsnü Sunal, Ferit Akın, Oytun Turfanda, Üstün Öztürk, Özkan Arslan dans etmiş ve sahneye uygulanması Frederick Ashton'un düzenlemesiyle Nnette De Valois, daha sonra Anton Dolin ve Rusya'dan Yuri Grigorovic tarafından yapılmıştır.

Tüm dünya bale topluluklarının dağarcında seçkin bir yer olan Giselle'de başrolü pek çok ünlü balerina yorumlamıştır. 19.

yüzyıl ortalarında ilk kez yaratıldığındaki Carlotta Grisi büyük başarı sağladı. Daha sonra Fanny Elssler birinci perdede dramatik yönden onu geçti. İkinci perdede Marie Taglioni çok başarılıydı. Prenses Albrecht'te ilk Lucien Petipa dans etmiş, koreograf Jules Perrot onu izlemiştir. Daha sonra yüzyılda Nijinsky-Dolin-Lifar-Helpman-Nureyev gibi en ünlü dansçılar tarafından dans edilen Prenses Albrecht'i, çağımızda en iyi yorumlayanlardan birinin Bolşoy sanatçılarından Nikolai Fadeyevhey olduğu kabul ediliyor. "Giselle" rolünde dans eden ünlü balerinalar arasında Pavlova, Karsavina, Spessivtzeva, Chauvire, Markova, Fonteyn, Ulanova, Maximova, Bessmertnova var.

Çağımızda, "Giselle" in en iyi sahneye uygulanması Bolşoy'da Leonid Lavrowsky, Rambert Bale Topluluğunda Marie Rambert, Amerikan Bale Tiyatrosunda Anton Dolin, Londra'da Festival-Bale'de Mary Skeaping'inkilerdir.

Ne var ki, Londra'da çok iyi bir çekimle film arşivlerinde ölümsüzleştirilen, Lavrowsky'nin koreografisi ve Ulanova'nın dans ettiği sergilemenin, bale tarihinde çok ayrı bir yeri var. Devrim sonrası Rusya'sında balede ulaşılan teknik üstünlükler, fakat asıl önemli kazanımlar yüksek sanat düzeyinde büyük sanatçı kişiliği ile Ulanova'nın geliştirdiği en önemli rollerinden biri de "Giselle". Ve tüm inanılır, güvenilir eleştirmenlerin ortak kanısı odur ki, Ulanova'nın yarattığının üstünde bir yorum henüz yapılamamıştır.

G.Afrika tecritli kırmak
İçin boksu
kullandı

Bir süre öncesine kadar G.Afrika'da siyah ile beyaz arasında maça izin verilmiyordu. Ancak tecrit durumunda olan yönetimin kamuoyuna kendisini şirin göstermek için Tate ile Coetzee arasındaki maça izin verildi...

- ✦ Bir süre öncesine kadar, siyah ve beyazların boks maçı yapmasını bir yana bırakın, yanyana durmaları bile olanaksızdı
- ✦ G.Afrikalı işadamları bu maçtan 5 milyon dolar kazandı
- ✦ İrçki Başbakan ülke içindeki yalnızlığından kurtulmak için 30.000 seyircinin arasına girdi ve maçı izledi

SPOR SERVİSİ

Güney Afrika'da bir süre öncesine kadar siyah ve beyazların boks maçı yapmasını bir kenara bırakın, yanyana durmaları bile olanaksızdı...

Ancak geçtiğimiz haftalarda yeni bir manevra yapan G. Afrika yönetimi şampiyonlukta iddiası bulunan Tate ile G. Afrikalı beyaz boksör Coetzee'nin Dünya Ağır Sık-

let Boks maçı yapmasına izin verdi... Ancak Güney Afrika yönetimi gerçekten ırkçı politikasından vaz geçtiği için mi maça izin vermişti? Aslında Güney

Afrika yönetimi ülke içinde ve dışında yalnız kalmıştı ve bu tecrit zindanını kırabilmek için maça izin vermişti. Tabi işin içinde milyonlarca dolar da vardı...

Güney Afrikalı işadamları "Güney Güneşli Otel-ler Grubu" başkanı Sol Kerzner bu organizasyonu gerçekleştirdi. Daha önce para kazanmak amacıyla Güney Afrika'da bazı organizasyonlar düzenlemek istemişti ama kimse kabul etmemişti.

Coetzee geçen Haziran ayında Monaco'da eski şampiyon Spinks'i yenmişti. Tate'de bu karşılaşma için Kerzner'in teklifini kabul etti.

Bu arada Kerzner, her ırktan insanın karşılaşmaya izleyebileceği garantisiyle para konusundaki televizyon şirketlerini

ikna etti. Bu arada işadamları Kerzner, G. Afrika Spor Bakanı ile bir görüşme yaptı ve ona "ya dünya standartlarına uyarız ya da uluslararası yarışları unuttuk" dedi. Bunun üzerine spor bakanı "her ırktan sporcu ve seyirciye eşit imkan tanıyacağımı" açıkladı. Hatta Güney Afrika Başbakanı ile birlikte karşılaşmayı izledi.

Bu karşılaşmadan şampiyon olan Tate 400 bin, Coetzee 300 bin dolar kazandı. G. Afrikalı işadamları Kerzner'in şirkete ise 5 milyon dolar kazandı bu karşılaşmadan.

İşadamları Kerzner bu şampiyonayı en fazla kârla kaparken G. Afrika yönetimi de ülkesinde ve dünyadaki tecrit zincirini kırmak için şampiyonadan yararlandı.

Klüpler ne durumda?
Futbolumuzu nasıl değerlendiriyorlarŞeren:
"Eksikliğimiz
temel
eğitim
noksanlığı"

- ✦ "Takımımızın göze batan olumsuz yanı fizik güçsüzlüğü. Çalışmalarımızı bu yönde yoğunlaştırdık"

Galatasaray'ı kötü günlerinden kurtarma basısında olanlardan biri de Tamer Kaplan.

pozisyonlarda gole gitmek programımız içindedir. Özellikle orta saha oyuncularımızı gole götürmek yönünde çalışmalarımız sürüyor.

SORU: Bunu başarmak için gerekli malzeme var mı?

CEVAP: Var. Cüneyt, Gürkan, Turgay, Mustafa gibi elemanlar bu işi yapacak kapasitededir.

SORU: Geri dörtlünüzün isim olarak güçlü görünüyor. Ama sekiz maça on gol yenmiş, nasıl oluyor bu?

CEVAP: Geri dörtlümüzde oynayanlarla, onların yedekleri göz dolduran kaliteli futbolcular. Bir eksiklik olduğu, uyum ve oyun disiplini olmadığı kesin. Pürizleri gidermeye, oyun disiplini kurmaya yönelik çalışmalarımız oluyor. Galatasaray ile ilgili maçlarında daha az gol yiyen bir takım olacaktı. Amaçladığımızı gerçekleştirmek için kaleci dahil, elemanlarımız yeterli.

SORU: Geri dörtlünüzün özellikle yarılarda bulunan oyuncuların çalım atarak, top sürerek hücumla katılmak istedikleri zaman zaman görülmekte. Bunun için ne düşünüyorsunuz?

CEVAP: Tamamı ile yanlış bir anlayış. Böyle bir taktik verildiğini, verileceğini düşünemem. Ayağında top olan bir geri oyuncu çalımsız yok pasla oyun oynar. Ayağında top yok iken müsait boş yere depar yapıp aldığı toplu hücumla katılabılır.

Galatasaray takımının yakın bir gelecekte otummuş güçlü bir takım olacağına inanmakta Şeren.. Dileriz Şeren, bu inancını gerçekleştirebilir.

Galatasaray'ın golleri genellikle önderden başlayan bir akıntı ve Gökmen'in kafa vuruşlarıyla oluyor. Öner bir çalışma anında.

Atamalar zincirine bir halka daha.

Trabzon Bölge
Müdürlüğüne
1 haftada 2 atama
yapıldı

TRABZON 24 saatte dört Beden Terbiyesi Genel Müdür Vekilinin değiştirildiği içinde bulunduğumuz haftada Trabzon'da iki bölge müdürü değiştirildi.

Geçtiğimiz cuma günü Beden Terbiyesi Trabzon Bölge Müdürü Recai Ustaoglu'nun görevi, yeni bir nedenele Bilecik'e gönderilmesi sonucu boş-

şalan müdürlüğe Hayati Genç atandı. Ancak Hayati Genç bir gün görevde kaldıktan sonra bakanlık görevinden alındı. Hayati Genç'ten de boşalan müdürlüğe Mustafa Sancak getirildi.

Bir hafta içinde Trabzon Bölge Müdürlüğüne iki atama yapılması Trabzon'daki spor çevrelerinde tepki ve eleştirilere karıştı.

AMATÖR MILLİ FUTBOL TAKIMI ADAY KADROSU AÇIKLANDI

ANKARA 21 Kasım'da Belgrad'ta Yugoslavya ile Moskova Olimpiyatları grup eleme maçını oynayacak olan Amatör Milli Takımımızın aday kadrosu dün açıklandı.

5-9 Kasım tarihleri arasında İstanbul Mersinli Ahmet Tesislerinde kampa alınacak olan aday kadroyu Antrenör Nihat Atacan hazırlayacak.

Amatör Milli Takım aday kadrosuna çağrılan futbolcular şunlar: Mustafa, Ögüz, Me-

tin, Yıldız (Galatasaray), Arif, Umit (Şekerspor), Kenan, Mustafa (Adanaspor), Süleyman, Ziyaettin (Beşiktaş), Osman (İstanbul-Dikilitaş), Erol (Düzcespor), Kadir (Denizlispor), Rıdvan (Kayserspor), İsmet (Vefa), Alper (Altay), Aykut, Burhan (Eskişehirspor), Mehmet (İstanbul-Sirkeci), Burhan (İstanbul-Yıldız), Mustafa (Fenerbahçe), Cengiz (Adanaspor), M. Sümer (Adanaspor), Nedim (Manisaspor), Haluk (Beşiktaş)

Maç başlama saatleri
yeniden belirlendi

ANKARA Futbol Federasyonu 1-30 Kasım tarihleri arasında oynanacak Türkiye Kupası ve Türkiye ligi maçlarının başlama saatlerini yeniden belirledi.

Yeni maç başlama saatleri Futbol Federasyonunun haberi olmadan değiştirilmeyecek.

1. Grup: Balıkesir (Bandırma), Bursa, Denizli, Edirne, İstanbul, İzmir (Tire, Ödemiş), Kırklareli (Lüleburgaz), Kocaeli, Kütahya, Manisa, Sakarya, Tekirdağ, Aydın, Mıgla, Çanakkale, Muş.

İlk maç: 13.00 ikinci maç: 15.00

2. Grup: Antalya, Ankara (Kırıkkale), Bolu

(Düzce), Kastamonu, Çorum, Eskişehir, Isparta, Konya (Ereğli), Zonguldak (Karabük), Kırşehir, Burdur.

İlk maç: 12.45, ikinci maç: 14.45

3. Grup: Adana (Ceyhan), Gaziantep, Hatay (İskenderun), Mersin (Tarsus), Kayseri, Samsun, Sivas, Tokat, Maraş, Adana.

İlk maç: 12.30, ikinci maç: 14.30

4. Grup: Diyarbakır, Giresun, Elazığ, Erzurum, Erzurum, Malatya, Ordu, Rize, Trabzon, Urfa.

İlk maç: 12.45, ikinci maç: 14.15

isveçli gazeteci

Jan Myrdal

Kamboçya'nın gerilla bölgesini anlatıyor

Hazırlayan: Yavuz Çekirge

Pol Pot, Vietnamlı işgalcilere karşı verilen mücadelede bir dinlenme sırasında. Kamboçyalılar, küçük gruplarla yürüttükleri mücadeleyi uzun süreli bir savaş ve düşmanı yıpratmayı esas aldıklarını söylüyorlar.

• "Sovyetler'in ve Vietnam'ın Malaka yarımadasını kontrolleri altına alma heveslerinden dolayı hedef olduk. Sadece halkımızın varlık yokluk mücadelesini vermiyoruz. Aynı zamanda tüm Güney Asya'yı işgal etmek isteyen Vietnam'a karşı tampon bir güç durumundayız!"

İsveçli gazeteci Jan Myrdal Vietnam'ın işgalinden sonra Kamboçya'da Pol Pot hükümetinin kontrolü altında bulunan bölgelere giren ilk gazeteci oldu. Jan Myrdal'ın bu bölgede çektiği filmler ve izlenimleri Avrupa basını ve televizyonlarında geniş yer aldı. Aşağıdaki yazı Myrdal'ın İsveç'in en büyük gazetesi Svenska Dagbladet'e yazdığı bir seriden çevrildi. Myrdal, dönümlerde Demokratik Kamboçya ordusuna mensup asker ve subaylarla yaptığı görüşmelerden, Vietnam'ın saldırısı ve buna karşı alınan önlemleri anlatıyor. Aşağıdaki yazıda Jan Myrdal'ın kalemlinden Kamboçyalıların anlattıkları bölgeler yer alıyor.

Kamboçyalılar ülkenin dörtte birine hakim

— Üç savaş yöntemi var:

1) Hangi tür modern silah olursa olsun kullanmak

2) Modern ve gelecekteki silahları bir arada kullanma yöntemleri.

3) Tüm yolları ve haberleşme, ulaşım

olanaklarını kesmek.

Üçüncü güç

— Dört tür gücümüz var. Düzenli gerilla, türlü üslerde örgütlenmiş bölgesel gerilla güçleri. Bugün burada gördüğümüz bölgesel bir gerilla örgütü örneğin. Halkın gücü

Ta Sen, Kamboçya, 19 Ekim ORDU KAMPİ, Demokratik Kamboçya hükümetinin askerleri ve ailelerinin barındığı Ta Sen kampı.

üçüncü gücümüzü oluşturuyor. Bu güç milli tepkiye dayalı bir güç, yani Yuons ve Vietnamlılara karşı duyulan nefret. Bu üçüncü güç oldukça büyük ve önemli. Tüm halkı düşmana tuzak hazırlamak gördükleri yerde düşmanı ortadan kaldırmak üzere örgütleyebiliriz.

Son olarak Vietnam güçlerinin işgal ettikleri bölgelerde oluşturmaya çalıştıkları yönetim organları ve askeri güçleri sayabiliriz. Bu gücü destek olarak kullanıyoruz şimdi. Bu aygıtın üyeleri bize çalışıyorlar. Düşman birliklerinin nerelerde bulunduklarını ve bizim işgal edilmiş bölgelerin içlerine dek girerek akınlar düzenlememize yardımcı oluyorlar. Güçlerimize silah ve cephaneyi sağlamada da bu üçüncü gücü kullanıyoruz. Vietnamlıları bunu bildikleri için artık bu tür güçlere güvenmiyorlar. Bu

nedenle Tayland sınırındaki birlikleri değiştirdiler. Artık Heng Samrin'e bile güvenmiyor Vietnamlılar.

— Khmer Serei'a gelince, bu cephe de bir kaç birlik bize katıldı. Sorunlarımız var bu konuda. İyi yetişmiş birlikler değil bunlar. Örgütlenmeleri oldukça zayıf. Üçte birinin kötü üniterler olduğunu söyleyebiliriz. Bunlar kaçakçılık la filan uğraşıyorlar. Ama geri kalan üçte ikisi iyi üniterler.

Halkın varlığı söz konusu artık

— Heng Samrin'in güçlerine gelince. Ne zaman istersek, en az on bin kişi bize katılmaya ikna edebiliriz. Ama bu kadar büyük bir gücü besleyecek olanamız yok. Lon Nol yanlılarıyla da aramızda bir çelişki yok.

Vietnamlı işgalcilere karşı mücadeleyi sürdürdükleri sürece birlikteyiz onlarla. Bir millet olarak eskiye sünger çekip işgalcilere karşı tek bir güç haline gelme durumundayız şimdi. Çünkü bu savaş halkın varlık yokluk savaşidir.

— Propagandayı gerçeği birbirinden ayırmak çok önemli. Örneğin türlü propaganda bildirilerinde Vietnam'ın saldırılarını Svay Rieng'deki tüm güçlerimizin yok edildiği söyleniyor. Bu doğru değil. Güçlerimiz hırpalandı, ama çekilmeyi öğütleyebildiler. Bu mahvedildiği söylenen tüm komutanı şimdi ülkenin başı tarafından ki bir kaç tümenin komutanlığını yapıyor.

— Kayıplara uğradığımız doğru. Bu doğal bir şey. Saklıyoruz da kayıplarımızı. Ordumuzu yeniden düzenleyerek

kayıplarımızı ve aza indirmeye çalıştık biz. Bölgeye savunma durumuna düşen ordumuzu, küçük gruplara bölerek uzun vadeli vurucu güç haline getirdik. Şimdi sürdürdüğümüz halk savaşına bu yeni örgütlenmenin doğurduğu bir direniştir. Gerçek kayba uğrayan sivil halkı. Sivil halk büyük kayıplar verdi. Düşman, savaşı sivil halka karşı sürdürüyor. Bunu bir savaş yöntemi olarak kabul ediyorlar. Oldukça güç bir durum yaratıyor düşmanın bu taktiği.

Ülkenin dörtte birini kontrol altında bulunduruyoruz

— Geleceğimiz konusundaki düşüncelerimiz de şu: Bugün hükümetimiz ve yönetim organlarımız ülkenin dörtte birini kontrol edebiliyor. Ülkenin bu bölümünde 2 milyon insan yaşıyor. Vietnamlılar da ülkenin dörtte birini kontrol altında bulunduruyorlar. Geri kalan bölgeyi de savaşın sürdürüldüğü ve hiç bir güç tarafından uzun süreli kontrol altında tutulmayan bölge olarak tanımlayabiliriz.

Vietnam'ın taktiği, tek bir vuruşta tüm devlet aygıtını parçalamak ve direnişi yok etmek, yani ordumuzu yok etmek düşüncesinde yoğunlaşıyor. Yıldırım saldırısı yapıyor. Bunu bir hayal olduğunu onlara kanıtladık. Dokuz aydır direniyoruz. Bizim düşmandan daha iyi askeri bir durumda olduğumuzu söylemiyorum. Güçlü olduğumuz yanların da bulunduğunu söylemek istiyorum. Onlar bir bölgeyi kontrol altında tutmayı başardılar, bize ordumuzu savunma durumundan vurucu güç durumuna getirmeyi başardık. Gördüğün gibi büyük güçlükler çekiyoruz. Uzun süreçte bir gerilla savaşının sonunda zafere ulaşacağımıza inanıyoruz. Düşmana karşı durabilme olanaklarımız sıkı sıkıya bağlı bir zafer bu. Öte yandan uluslararası desteğin kapsamı da zafere ulaşmamızı etkileyen faktörlerden biri.

— Biz, kendi halkımızın varlık yokluk mücadelesini veriyoruz. Ama, aynı zamanda da tüm Güney Doğu Asya'nın, işgalini amaçlayan Vietnam'a karşı bir tampon güç olma durumundayız. Sovyetler Birliği'nin ve Vietnam'ın Malakka yarım adasını kontrol altında bulundurma işlerinin hedefiyiz.

— Tayland'la çok yakın ilişkiler içerisindeyiz. ASEAN içindeki dostlarımız içinde bulunduğumuz durumu çok iyi biliyorlar. Sovyetler Birliği'nin ve Vietnam'ın sürdürdüğü yayılmacı siyaseti görüyorlar. Mücadelemizde bizi destekliyorlar.

— Eğer Vietnam ve Vietnam'ı destekleyen güçler, kayıtsız şartsız ve tamamiyle ülkemizden çekilirse başı gerçekleşebilir. Biz Kamboçyalılar da kendi aramızdaki sorunları çözümlerimizle o vakit.

Aydınlık

Halim Dursunoğlu (AP)

Secim öncesi öldürülen kardeşinin yerine aday olarak gösterilen Halim Dursunoğlu, 1937 yılında Ardahan'ın Yalnızcam bucagına bağlı Dedegöl köyünde doğdu. İstanbul Mühendislik ve Mimarlık Okulundan mezun oldu. Halim Dursunoğlu evli.

Sirri Atalay (CHP)

1919 yılında Pazar'ın Gökçe köyünde doğdu. İlkokulu Gökçe'de, orta öğrenimini Kars'ta bitirdikten sonra Ankara Hukuk Fakültesinden mezun oldu. Savcılık ve yargıcılık yaptı. Kış'ın Sorgu Yargıcı iken milletvekili seçildi. 10 ve 11. dönemlerde milletvekili, Kurucu Meclis üyesi yaptı.

Halis Soylu (CHP)

Kars'ın Hanak ilçesinde doğdu. İlkokulu Hanak'ta, orta öğrenimini Kars'ta bitirdikten sonra Ankara Hukuk Fakültesinden mezun oldu. 1954 yılında bitirdikten sonra aynı fakültede hariciye ihtisası yaptı. Doktor olarak Ardahan ve Kars Devlet Hastanelerinde 21 yıl hizmet verdi.

Kars MHP' nin güçlenmesine sevinen yöneticileri CHP' li seçmen desteklemedi

Kars, seçim öncesinde üzerinde en çok tartışılan illerden birisi olmuştur. Bir yanda MHP' liler, bir yanda sahte solcular milliyet ve mezhep çelişkilerini körükleyerek şehri karmakarışık bir hale getirmişlerdi. Seçimlerin öncesinde Kars'a giden arkadaşlarımız izlenimlerini şu iki cümle ile özetliyor: "Kars'ta partiler oy, halk can derindedi". Seçimlere az bir süre kala AP adayının bir suikast sonucu öldürülmesi, ardından Demirel'in gezisi, bütün dikkatleri Kars üzerinde toplamıştı.

Kars'ta seçimler sakın geçti. Ama ortalama katılma oranı yüzde 75 iken Kars'ta bu oran ancak yüzde 60' ı bulabilirdi. Seçimlerin sonunda CHP Kars'ta yine ikinci partiydi, iki senatörünü kazanmıştı. Ama buna bir başarı denilebilir mi?

1977'de 110 bin oyu toplayan CHP bu seçimlerde oylarının yarısını (58 bin) kaybetti. Yine çoğunlukta idi, ama 1977'deki yüzde 52.9 olan oyu oranı yüzde 40'a düşmüştü. Seçimlerden zararlı çıkan diğer bir parti de MSP idi. MSP'de oyların üçte ikisini kaybetti. MSP'den kayan oylar AP'nin hanesine kaydediliyordu.

Kars'taki katılma oranındaki düşüklük esas olarak CHP'li seçmenlerin sandık başına gitmemesinden doğdu. Bunun nedeni, ilde seçimleri boykot eden grupların tutumu ile açıklanamaz. Seçimlerden önce Kars'ta edindiğimiz izlenimler CHP'lisinden, AP'li ise vatandaşların şehirdeki terör ortamından rahatsız olduklarıydı. CHP'liler partilerinin tutumundan şikayetçiydi ve "CHP oylarını seydiyor" diyorlardı. CHP yöneticileri de sanki bunu doğrulamak istemesine "Kars'ın Türkiye'nin en sakın şehri olduğunu" ileri sürüyorlardı. Karmakarışık bir şehir ve olaylar seyredebir hükümet. CHP'liler, Kars'daki kayıpları, esas olarak gerçekleri görme, bu tutumda aramalıydılar. "Oyların eksilmesi" diye şehri sahte solculara terkeden, MHP'nin güç toplamasını "aman ne kadar güzel AP'nin oylan azalacak" diye sevinen CHP yöneticilerine, CHP'li seçmen evet dememiştir.

Karslı seçmenler CHP'den umduğun, bulamazken, MHP'nin karşılıklı politikasına da evet dememiştir. Azeri-Kürt çelişkisi yaratarak Azeri-ler içinde güç toplamak isteyen, hatta bu amaçla

Secmen sayısı: 1977 — 296.428
1979 — 226.810
Secmen sayısındaki azalma: 59.618 (%23)
Geceri oyları: 1977 — 209.714
1979 — 131.477
Secimlere katılma oranı: 1977 — %73.6
1979 — %59.9

	1977	1979	artma veya azalma (%)
AP	38.848	45.656	17.5
CHP	110.826	52.692	-52.6
MSP	20.381	7.381	-63.8
CGP	2.509	2.166	-13.3
TSP	951	1.837	93.4
TBP	—	3.537	—
SDP	—	1.324	—
DP	7.821	1.836	-76.7
Bağımsız	10.161	4.8	-52.6

3 Senatör: 2 CHP, 1 AP

bu kesim içinde tanınan bir ismi de listelerine alan MHP, seçimlerden 2.500'e yakın oy kaybederek çıkmıştı. MHP'den kayan oyların AP'de toplandığı görülüyor.

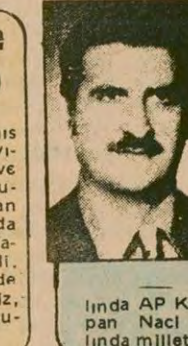
Kısacası Kars'ta vatandaş ne sahte solun terörüne göz yuman bir CHP'yi, ne milliyet çatışmalarının pususuna yatan MHP'yi desteklememiştir. Ve CHP'nin kazanmasına rağmen seçimlerden kârı çıkan parti, MHP'nin ve CHP'nin kanadından altındaki sahte solcuların Azeri-Kürt kışkırtmasını eleştiren AP oldu. AP bu tutumunu MSP ve MHP'den de önemli miktarda oy aldı.

Yarılacak istenen bütün milliyet ve çelişkilerine rağmen, Azeriler MHP'ye yüz vermezken Kürtler de Moskovaçı ayrılıkçılara sırtlarını döndüler. TSP, TIP ve bölgedeki bütün ayrılıkçıların çabalarına rağmen topladıkları oy 5 bini ancak buldu. Bu gelişmeler Kars'ta gelen seçmen kitlelerinin anarşinin iki ucundan da gelen teröre ve ayrılıkçılığa tutum aldığını gösteriyordu.

Selahattin Deniz (AP)

Erzurum'un Hınıs ilçesinde 1937 yılında doğdu. İlk ve orta tahsilini Erzurum'da yaptıktan sonra 1962 yılında Ankara Hukuk Fakültesini bitirdi. Çeşitli ilçelerde savcılık yapan Selahattin Deniz, 1971 yılında istifa ederek avukatlık yapmaya başladı.

Naci Gacıroğlu (AP)

1930 yılında Erzurum'da doğdu. İlk ve orta tahsilini Erzurum'da yaptıktan sonra 1955 yılında Ankara Hukuk Fakültesini bitirerek serbest avukatlık yapmaya başladı. 1961 yılında AP Kurucu İl Başkanlığı yapan Naci Gacıroğlu 1969 yılında milletvekili seçildi.

Lütfi Doğan (MSP)

1930 yılında Gümüşhane'de doğdu. İlk tahsilini Gümüşhane'de yaptıktan sonra Diyanet İşleri bünyesinde çeşitli görevlerde bulundu. Bu arada Din Diyanet İşleri Kurulunda görevlerinde de bulundu.

Secmen sayısı: 1977 — 325.100
1979 — 275.158
Secmen sayısındaki düşme: 49.942 (%15)
Geceri oyları: 1977 — 249.591
1979 — 208.200
Katılma oranı: 1977 — %80
1979 — %77

	1977	1979	artma veya düşme (%)
AP	107.589	103.926	-3.0
CHP	54.078	29.306	-45.8
MSP	38.670	36.709	-5.0
MHP	32.074	33.071	3.0
CGP	3.734	2.614	-29.0
TBP	—	724	—
SDP	—	868	—
TIP	—	791	—
DP	2.637	1.0	-62.0
Bağımsız	10.814	4.3	-60.0

3 Senatör: 2 AP — 1 MSP

Erzurum

MHP ancak oylarını koruyabildi

Erzurum'daki seçimlerde esas mücadele üçüncü senatörlük için oldu. Seçmen sayısındaki büyük düşmeye rağmen AP oy oranını artırarak yıllardır koruduğu birinci parti olma durumunu sürdürdü. Seçimlerden önce genel kanı, üçüncü senatörlük için CHP ve MSP'nin çekişeceği yönündeydi. CHP ilk kez 1977 seçimlerinde oylarında büyük bir artış sağlamış ve ikinci parti durumuna yükselmeydi. CHP yandan AP, MSP ve DP'den aldığı oylarla 1973'e göre bir misli fazla oy sağlamıştı. 1973'ten itibaren parti MSP ise durumunu koruyamamış, üçüncü senatörlüğe düşmüştü. Ancak bu seçimlerde durum tekrar tersine döndü. CHP dördüncü parti durumuna düşerken MSP üçüncü senatörlüğü çıkarıyordu.

Erzurum'daki seçimlerin ilginç yönü, üçüncü senatörlüğün paylaşılmamasıydı. CHP'nin nasıl bir sonuç alacağıydı. Erzurum MHP'nin "kale" olarak ilan ettiği illerden biriydi. MHP'nin oyları 1973 ile 1977 yılları arasında yüzde 9'dan fazla artmıştı. MC döneminden bu yana şehir neredeyse tamamen MHP'li komandoların kontrolü altına terk edilmişti. Sahte solcuların cirit attığı Kars'la, MHP'lilerin "kalesi" Erzurum birbirine düşman iki şehir haline getirilmişti. Bu şartlarda MHP, 1977 seçimlerinde 32 bin oy topladı. Ancak bu durum şehirde ve diğer partilerde kaygıya karıştıyordu. Hatta bazı AP yöneticileri, "Halkın anarşik olayları, MHP'nin de bu olaylara karışmasını hoş karşılamadığını" söylüyorlardı. Seçim sonunda, MHP'nin, "kalesinde" ilerleme bir yana, 1977'de aldığı oyları ancak koruyabildiği ortaya çıktı.

Erzurum'daki seçimlerin sonunda AP, MSP ve MHP 1977'deki oylarını koruyarak çıktılar. CHP ise oylarının yarısına yakınıni kaybetti. Seçim katılma oranının düşmesinden en fazla CHP etkilendi. CHP'li seçmenler partilerine küsmüştü. Ama bu oyları TIP, TSP gibi Moskova yanlısı partilerle, SDP ve TBP de toplayamadı. TIP ve TSP'in aldığı toplam oy binde 7'de takılı kaldı.

YARIN:

Erzincan, Hakkari, Siirt ve Doğunun genel değerlendirilmesi

Limonlu Pril şimdi iki değişik ambalajda...

Plastik şişe teminindeki güçlükler nedeniyle uzun süredir piyasaya yeterince Pril veremedik.

Siz, ev hanımlarını, Pril'siz bırakmamak amacıyla şimdi Pril'i teneke kutularda da piyasaya sunuyoruz.

Aynı Pril'i bakkalınızda artık iki değişik ambalajda bulacaksınız: Şişede... ve Kutuda...

Limonlu Pril ile pırl pırl

Turyag

Bitti

Genel Dağıtım: TTR-DA
Hamam Sokak, No 4
Cağaloğlu - İstanbul
Tel: 27 25 22